

התקשרות

1599

308364 / Melamed Yossi

התוועדות, י"א ניסן תשל"ט

לא לאהוב בשביל לקרב, לאהוב ולכן לקרב
שיעור בלקוטי שיחות

טובתנו הגשמית של האחר היא עיסוק רוחני נעלה
התוועדות עם הרבי

איך פותרים מחלוקות בקהילה?
מכתב מבואר

03

המטרה והתכלית היא שגם הגוף יהיה שותף מלא, וכל ענייני הגוף יבוצעו כחלק מעבודת השם. אבן הבוחן שמלמדת על הגישה של האדם לענייני הגוף, היא האופן בו הוא ניגש לעסוק בעניינים הגשמיים של הזולת.

התוועדות עם הרבי

04

בפרשת קדושים אנו פוגשים את המצווה המפורסמת "ואהבת לרעך כמוך", אך מהי באמת המשמעות של אהבת ישראל? האם היא עומדת בפני עצמה או שמטרתה לקרב אנשים לתורה? • **שיעור בלקוטי שיחות**

12

איך פותרים מחלוקת בין קבוצות שונות בבית הכנסת? מהו משקל הנגד שצריך להפעיל כנגד המחלוקת? ומדוע גם מחלוקת מוגבלת ומתוכננת עלולה להידרדר במהירות למצב של איבוד שליטה? – מקבץ מכתבים על שלילת המחלוקת ודרכי ההתמודדות כנגדה

• מכתב מבואר

14

מדוע נחשב השולחן כ'מזבח'? על מה רומזת המילה "שולחן" ומדוע מציינים שהוא "לפני ה'?" – כך נהפוך את שולחן האוכל למוקד של קדושה נעלית ביותר • **אור וחיות**

אהבת ישראל היא מהיסודות העיקריים בשיטת הבעל שם טוב, כפי שביארו, הרחיבו ועסקו בזה רבותינו נשיאנו. בקשר לפרשת השבוע, בה נקרא את הציווי "ואהבת לרעך כמוך", מוקדש רובו ככולו של הגיליון לנושא זה.

במדור 'התוועדות עם הרבי' נכיר את העומק המיוחד שעומד מאחורי הדרישה לסייע ליהודי אחר בענייניו הגשמיים. מסתבר שזהו פרט משמעותי ביותר בשלימות הרוחנית האישית, אשר משמש אף הכנה ומכשיר דרך לביאת המשיח.

במדור 'שיעור בלקוטי שיחות' נעמיק אל נבכי הקשר המשולש - השם, התורה וישראל, ונקבל משנה סדורה ובהירה ביחס לאופן קיום מצוות אהבת ישראל כאשר מדובר ביהודי שלעת עתה אינו שומר כראוי את התורה והמצוות.

במדור 'מכתב מבואר' נפגוש את הגישה של הרבי ביחס לעניין המחלוקת, נבין מדוע מחלוקות מועדות לצאת מכלל שליטה, ונלמד כיצד לפתור משברים ולהימנע ממחלוקות.

אין ספק כי זכות התחזקות במצווה מיוחדת זו, שמהווה תיקון על שנאת החינם שהייתה בחורבן הבית, ומשמשת במקביל אף הכנה לאחדות המושלמת שתשרור בינינו בזמן הגאולה - תחיש את בוא הגאולה, תיכף ומיד ממש.

למנוי דיגיטלי ל'התקשרות':
chabadisrael.co.il/alonichabad

וזארט חסידות - 16 • לוח חב"ד - 18 • עת לדעת - 19 • פרקי אבות - 20 • שניים מקרא - 21 • זמנים ושיעורי השבוע - 32

צעירי אגודת חב"ד באה"ק ת"ו
י"ר: הרב יוסף יצחק הכהן אהרונוב
עורך ראשי: שלום בלוי עריכה: הרב יוסף יצחק מרגליות
מו"ל: המרכז לעזרי שליחות, ת"ד 1122 כפר חב"ד
1599 • גיליון 1599 • ISSN 7474-0793 • 6084000
לתגובות, הערות וחומרים לפרסום: HitkashrutEdit@gmail.com
התמונות מפורסמות באדיבות חברת JEM ותורגמו נתונה להם

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד
לחיזוק ההתקשרות לכ"ק אדמו"ר רבי
מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נב"מ ז"ע

העיסוק בטוב הגשמי של הזולת באותה חיות בה עוסקים בטוב הגשמי האישי, היא ההכנה המתאימה לביאת המשיח

עם אלוקות:

כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר אמר בשם חסידים הראשונים, שההבדל בין גשמיות ורוחניות אינו אלא בנוגע לגשמיות האישית של האדם, שההתעסקות בה נובעת מצד הנאת ותשוקת הגוף, ואילו ההתעסקות ברוחניות היא מצד תשוקת הנשמה;

אך בכל מה שנוגע לגשמיות של הזולת, שעיסוק זה אינו כרוך בהנאת הגוף (שהרי הגוף שלו לא נהנה מן הגשמיות של הזולת), אין הבדל בין גשמיות לרוחניות.

מכך מובן, שכאשר יהודי מתעסק בגשמיות של הזולת מתוך חיות והתלהבות, ובאותה מידת חיות בה מתעסק עם הגשמיות (או הרוחניות) האישית שלו - הרי זו הוכחה שגם הגשמיות שלו היא אלוקות.

כלומר: בכך ניכר שלא קיים אצלו חילוק בין גשמיות לרוחניות, וכשם שעיסוקו ברוחניות הוא אינו מצד הנאת הגוף, כך גם עיסוקו בגשמיות הוא אינו מצד הנאת הגוף, אלא משום שנרגש אצלו שגם הגשמיות היא אלוקות. והראיה לכך, שגם את עיסוקו בגשמיות של הזולת, שזה ודאי אינו נעשה מצד הנאת הגוף, מבצע הוא באותה מידת חיות.

וזהו הטעם להנהגה שראינו אצל רבותינו נשיאנו, ובפרט בדורות האחרונים, שהשתדלו בנוגע לעשיית טובה ליהודי בגשמיות, ותבעו מהמקושרים והשייכים אליהם שיתעסקו בגשמיות של זולתם באותה חיות בה הם מתעסקים בגשמיות האישית שלהם.

כי ככל שהזמן הולך ומתקדם, הולכים ומתקרבים יותר לביאת המשיח, שאז לא יהיה הבדל בין גשמיות ורוחניות; בזמן הגאולה יראו בגלוי שגם מציאות הגשמיות היא אלוקות, כמו שכתוב "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר גו'", היינו, שגם הבשר הגשמי יראה אלוקות.

לכן, בתור הכנה לימות המשיח, השתדלו רבותינו נשיאנו בעניין ההתעסקות בגשמיות של הזולת, שבזה באה לידי ביטוי, כאמור, שלילת החילוק בין גשמיות לרוחניות.

כאשר אדם מתבונן במעמדו ומצבו עתה, ביחס למעמד ומצב בה הייתה נשמתו טרם ירידתה למטה והתלבשותה בגוף, יכול הוא ליפול ברוחו.

קודם ירידת הנשמה הייתה היא "חצובה מתחת כיסא הכבוד", ואף למעלה מזה בדרגות הרוחניות. ואילו עתה, בהיותה מלובשת בגוף, הרי רק מיעוט קטן מזמנו מוקדש לעניינים רוחניים, בעוד שבמשך רוב הזמן, עסוק האדם בעניינים גשמיים, אכילה ושתייה, שינה וכדומה. עניינים כאלו שהנשמה מצד עצמה אינה שייכת אליהם כלל.

על כך כותב רבינו הזקן: "ותהי זאת נחמתם לנחמם בכפליים לתושיה"; ותוכן ה"נחמה" הוא - שתכלית הכוונה [המטרה והתכלית] היא שהנשמה והגוף לא יהיו מובדלים ונפרדים זה מזה, כך שהנשמה תתעורר בהתפעלות לאלוקות בלא שתהיה לכך כל שייכות למציאות הגוף. אלא, צריכים לקשר ולחבר את עבודת הנשמה עם הגוף, שגם הגוף יתעלה יחד עם הנשמה, שכן, תכלית הכוונה היא בעבודה עם הגוף דווקא.

כבוד קדושת מורי וחמי אדמו"ר [הרבי הרי"צ] סיפר, שהיו אומרים אודות הנסיעה ברכבת במדינת איטליה - באותם שנים שקנתה לה "שם" בהנהגה של העדר-סדר - שהנוסעים היו ממתנים במקומותיהם בקרונות הרכבת, וה"קטר" עם הגחלים, המים, ושאר הדברים הדרושים היו מוכנים לנסיעה; האש בערה, הניצוצות התעופפו, הקטר הרעיש... אך הנוסעים שישבו בקרונות הרכבת לא זזו ממקומם, כיוון שהקטר לא היה מחובר אל הקרונות...

ודוגמתו בנמשל, שצריכים לקשר ולחבר את עבודת הנשמה עם הגוף. שגם הגוף "ייסע" ויתעלה יחד עם הנשמה.

ונקודת העניין - שלאמיתו של דבר אין הבדל בין הנשמה ובין הגוף, בין רוחניות ובין גשמיות, כיוון שגם מציאות הגשמיות היא במהותה אלוקות. וממילא, גם בשעה שהאדם עוסק בדברים גשמיים, קשור הוא עם עצמותו ומהותו של הקב"ה כמו בשעה שמתעסק בעניינים רוחניים.

אך יש לכך אבן בוחן, באמצעותה ניתן להבחין אם גם בעת העיסוק בדברים הגשמיים קשור הוא

שיעור בלקוטי שיחור

אוהב ומקרב

בפרשת השבוע אנו קוראים על מצוות רבות, הן בין אדם למקום הן בין אדם לחברו. בתוך הדינים הרבים, מסתתר פסוק קצרצר אך מפורסם מאד:

וְאַהֲבַת לרַעַךְ כְּמוֹךְ, אָנִי ה'.

כולנו מכירים את דברי רבי עקיבא, שגם רש"י מצטט על הפסוק: "ואהבת לרעך כמוך - זה כלל גדול בתורה". רבי עקיבא מעלה על נס את מצוות אהבת ישראל, ומסביר כי היא מצווה כללית ויסודית ביהדות.

רבי עקיבא היה מנהיג עם ישראל בדור החורבן. הוא אומנם זכה לראות את ירושלים בבניינה ואת בית המקדש בתפארתו בהיותו צעיר, אך הוא פעל בעיקר בתקופה שלאחר חורבן הבית השני, והיה מנהיג ישראל בזמן מרד בר כוכבא, שהתרחש כשישים שנה לאחר החורבן.

כמאה וחמישים שנה קודם לכן, עוד בהיות בית המקדש בתפארתו, עמד מנהיג גדול אחר לעם ישראל, ושמו הלל הזקן, נשיא הסנהדרין. הלל גם הוא נשא על נס את מצוות אהבת ישראל. שתי אמרות מוכרות מאד בנושא מצוטטות משמו.

האמרה הראשונה מובאת בגמרא¹ בתוך סיפור:

מעשה בגוי אחד שבא לפני שמאי. אמר לו: גירני על מנת שתלמדני כל התורה בלחץ כשאני עומד על רגלי אחת. דחפו באמת הבגין שביריו.

בא לפני הלל. גירה [- גיר אותו]. אמר ליה: דעלך סני לחברך לא תעביד, ואידך - פרושא הוא; זיל גמר! [- אמר לו: מה ששנא עליך לא תעשה לחברך, והשאר רק פרוש. לך ולמדו].

מכאן אנו רואים עד כמה בעיני הלל הזקן חשובה ויסודית מצוות אהבת ישראל. עד כדי כך, שכל שאר המצוות הן רק כמו פירוש והרחבה של מצוות "ואהבת".

כעת נעסוק באמרה אחרת, מפורסמת לא פחות, של הלל הזקן בנושא אהבת ישראל, אותה אנו קוראים בפרקי אבות²:

הלל אומר: הוי מתלמידיו של אהרן: אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה.

במשפט הזה נתמקד. אם נקרא היטב את הדברים, נוכל להבין שהתכלית של אהבת ישראל היא לקרב יהודים לתורה. מדוע יהודי צריך להיות "אוהב את הבריות"? - כדי "לקרבן לתורה".

אהבת נפש

בפרשת קדושים אנו פוגשים את המצווה המפורסמת "ואהבת לרעך כמוך", אך מהי באמת המשמעות של אהבת ישראל? האם היא עומדת בפני עצמה או שמטרתה לקרב אנשים לתורה?

דרך סיפוריהם של הלל הזקן ורבי עקיבא, נגלה את הסוד הכפול: אהבה ללא תנאים מצד אחד, ורצון עמוק לקרב כל יהודי לתורה מצד שני. השיחה חושפת את המבט החסידי על נשמתו של כל יהודי - יהלום חבוי שמחכה להתגלות.

השיחה המלאה - בלקוטי שיחות, חלק יז, שיחה שנייה לפרשת קדושים

עורכים:
הרב דויד אולידורט
הרב ישראל אריה ליב רבינוביץ

1. שבת, לא, א.
2. א, יב.

ברמה הפשוטה ביותר, משמעותה של אהבה היא לראות את האחר, את השני. כשאני אוהב מישהו, כשאכפת לי ממישהו - אני רוצה שיהיה לו טוב, אני משתדל לראות אותו ואת הצרכים שלו ולתת לו כל מה שאני יכול. אנחנו כיהודים שומרי תורה ומצוות מבינים שהתורה היא חיינו, ולכן כמובן נשתדל לקרב כל יהודי מפני שזו טובתו האמיתית. אבל ברור שלאהוב פירושו לדאוג לעזרה רוחנית, רגשית וגם חומרית.

הרעיון ש"אוהב את הבריות" מוביל ל"מקרבן לתורה", לכאורה נשמע לא הגון ולא מוסרי. היעלה על הדעת שכאשר עוצרים באמצע כביש ראשי לעזור ליהודי עם פנצ'ר, זה רק משום שאולי הוא יסכים להניח תפילין?! האם ייתכן שהמאמץ להכין ארוחת בוקר לילדת עייפה ומותשת, מסתיר 'אינטרס' שלנו לשכנע אותה להדליק נרות שבת?!

אם נמשיך באותו קו מחשבה, נתהה: ומה עם יהודים שנותרים רחוקים מתורה ומצוות? האם להם לא מגיעה אהבה? האם ממי שאיננו שומר שבת ולא אוכל כשר לא אכפת לנו?

התהייה הזו רק מתחזקת, אם מכניסים לתמונה את המשמעות הפנימית והעמוקה של מצוות אהבת ישראל על פי החסידות. נקרא את הדברים תחילה בלשונו של הרבי:

השאלה אף מתחזקת לפי ביאור רבינו הזקן בעניין אהבת ישראל, שקיומה צריך להיות מצד זה ש"רעד" הוא יהודי ויש בו נשמה, שהרי "כולם מתאימות ואב אחד לכולנה ולכן נקראו כל ישראל אחים ממש". ולכן האהבה צריכה להיות "לכל נפש מישראל למגדול ועד קטן", עד לאהבת (כלשון המגיד) "רשע גמור כצדיק גמור".

[רגש זה של אהבה "כמוך" הוא "לרעד": לכל איש ישראל, ובכלל זה גם מי שעבר עבירה, רחמנא ליצלן.]

כאשר האדם יתבונן בדבר, ויבוא לידי הכרה והרגשה שהזולת אחיו הוא, יתעורר בדרך ממילא ברגש של אהבה כלפיו, באהבת אחים. ולכן אהבה זו יכולה להיות לכל אחד מישראל, יהיה מצבו אשר יהיה, כיוון שכל בני ישראל הם תמיד בני [למקום].

כפי שהרבי מדגיש בשיחה: "מפשטות הלשון מובן, ש"ומקרבן לתורה" הוא המשך ותוצאה מ"אוהב את הבריות" - האהבה לבריות מביאה לכך ומתבטאת בכך שהוא מקרבם לתורה".

גם אדמו"ר הזקן, כשהוא עוסק בספר התניא במשמעותה הפנימית של מצוות אהבת ישראל, מצטט את דברי הלל ומפרש אותם כך: "שְׁאַף הָרְחוּקִים מִתּוֹרַת ה' וְעִבְדוּתוֹ, וְלִכֵּן נִקְרָאִים בְּשֵׁם "בְּרִיּוֹת" בְּעֶלְמָא, צָרִיךְ לְמִשְׁכֵּן בְּחֻבְלֵי עֲבוֹתוֹת אֲהֵבָה, וְכֵלֵי הָאֵי וְאוֹלֵי יוֹכֵל לְקַרְבָּן לְתוֹרָה וְעִבְדוֹת ה'".

כלומר, צריך אומנם לאהוב כל יהודי, מבלי להסתכל על מה הוא שם על הראש, מה הוא עושה בשבת בבוקר ובאילו מסעדות הוא מבקר. אבל במובן מסוים, האהבה הזו איננה בעלת ערך עצמי, אלא היא אמורה להשיג תוצאה אחרת. הסיבה והתכלית של האהבה הזו היא שבסופו של דבר אותה אהבה תגרום ליהודי שכרגע רחוק מתורה ועבודת השם, להתקרב לתורה ולמצוות.

אהבה ללא תנאי?

דברי הלל הזקן מעוררים פליאה:

מתעוררת השאלה: מהי השייכות בין "אוהב שלום [ורודף שלום] אוהב את הבריות" לעניין "מקרבן לתורה" דווקא?

הלא אהבת ישראל מביאה את האדם לבקש את טובת זולתו לא רק ברוחניות, אלא בכל ענייניו, הן בגשמיות והן ברוחניות?!

האם אהבת ישראל פירושה לאהוב בשביל לקרב? האם הצטוונו לאהוב כל יהודי, רק כדי להחזיר אותו בתשובה ולקרב אותו לתורה?

א. להעיר מהנהגת הבעש"ט לעשות טובה בגשמיות מבלי לקשר טובה זו בתנאי דרוחנית כ' (ראה לקו"ש (מתורגם) ח"א ע' 248).

ב. וראה גם סהמ"צ להצ"צ מצוות אהבת ישראל, ס' הערכים שם, קונט' אהבת ישראל הנ"ל [הערה 45 בשיחה].

ג. הובא בסה"ש ה'ש"ת ע' 117. וראה קונט' הנ"ל ע' 7 בהערה. וראה הערות 17, 65, 66 בשיחה המקורית.

ד. להעיר מדעת רע"ק (אבות דר'נ ספ"ז - כגירסת המחזור ויטרי (תלמידו דרש"י) לאבות פ"ב מ"א) "ואהבת לרעך כמוך בעושה מעשה עמך" - אבל (נוסף ע"ז שוהו ע"ד ההלכה -) ממ"ש שם לפנ"ז "ושנוא את האפיקורסין והמסיתים כו", מוכח שאין כוונתו לסתם רשעים, כ"א לסוגים הנ"ל. וכ"כ באוה"ח פרשתנו כאן. ולהעיר מחינוך (מצוה רלח), שעל הא שמצוה לשנוא רשע מביא הכתוב "משנאך ה' אשנא גו" שקאי על מינים ואפיקורסים (כמ"ש במנ"ח שם). וראה הערות 17, 65, 66 בשיחה המקורית.

ואם כן, כיוון שהאהבה היא לא מצד מצבו של הזולת בעבודת השם, אלא אהבה עצמית מצד הנשמה, למה תהיה אהבה זו קשורה בעניין "ומקרבן לתורה"?

כך מסביר אדמו"ר הזקן בספר התניא: לכל יהודי ויהודייה - צדיק או רשע, קטן או גדול, פשוט או נכבד - יש נשמה קדושה. הנשמות היהודיות כולן באמת אחיות. ממש כשם ששני אנשים שונים קשורים אחד לשני כי הם נולדו לאותם הורים, כך גם קשורים כולנו בקשר אחווה. אנחנו אחים, כי הנשמות שלנו אחיות.

ואם אנחנו באמת אחים, אז אנחנו צריכים באמת להתנהג כמו אחים. עוזרים ותומכים, נמצאים אחד לצד השני בכל מצב ובלי כל אינטרס. כשאח מלווה כסף לאחיו או עוזר לו בטרמפ, הוא לא 'זומם' לשכנע אותו בגלל אינטרסים זרים.

ואכן, "כולנו אחים" זו לא סיסמה ריקה. בחסידות, ובמיוחד בתורתו של הרבי, אנו למדים כי אהבת ישראל משמעותה לאהוב כל יהודי, גם אם הוא נראה, מתנהג וחושב בדיוק הפוך מאיתנו³. מדוע ואיך אפשר לאהוב כל יהודי, מכל סוג ומכל מגזר, כולל כאלו שלא מקפידים ללכת ברגל לבית הכנסת בשבת? - בדיוק מפני שבאמת אין שום הבדל בינינו. כל יהודי הוא בן של הקדוש ברוך הוא, כמונו כמוהם.

ככל שיהודי לומד על כך, מקדיש לכך חשיבה והתבוננות, ומרגיל את עצמו להסתכל כך על כל יהודי, כך הוא מפתח בליבו "אהבת ישראל" כהלכתה. כאשר יהודי מפנים את העובדה הפשוטה שרב בית כנסת, אברך כולל או בחור ישיבה, קופאית במכולת, מציל בים ושופט בית המשפט העליון הם כולם בניו של הקדוש ברוך הוא - הוא אוהב כל אחד מהם באשר הוא יהודי, בלי סייג ובלי תנאי נוסף. כי גם אח שלא חושב כמוני, ואפילו אח שטועה ועושה מעשים אסורים, הוא קודם כל אח ואחרי הכול אח.

בוודאי שגם לאהבת ישראל יש גבולות. כפי שהרבי חניך אותנו בצורה ברורה וחד משמעית, אנחנו לא עושים שום 'פשרות' או 'ויתורים' בהלכה או בתורה רק בשביל או בגלל אהבת ישראל. ברור שלא נתיר ליהודי לנסוע בשבת רק כדי לא לפגוע בו, ולא ניכנס למסעדה לא כשרה

כדי ליצור קשרים עם יהודי שחשוב לנו מאד⁴. ועדיין, וגם לזה הרבי חניך אותנו, אהבת ישראל היא אהבה שהמניע העמוק שלה הוא הנשמה היהודית. ולכן, זה בכלל לא משנה לנו מיהו זה שעומד מולנו, אנחנו נאהב אותו ללא תנאים, עם כל הלב לכל אחד. החסידות מורה לנו שיש ערך בכל מעשה טוב, בכל פעולה של חסד ועזרה לזולת, בלי כוכביות ובלי אותיות קטנות.

אז מה פשר ההוראה של הלל הזקן "אוהב את הבריות, ומקרבן לתורה"? וכי אהבת ישראל איננה ערך יסודי שעומד בפני עצמו?

יהיו מן הסתם מי שבאופן אינטואיטיבי, התמיהה שלהם תהיה הפוכה בדיוק. הרי יש מקום למחשבה שאהבת ישראל ללא תנאים וללא תכלית רוחנית עלולה לשרר חוסר כבוד לתורה או התעלמות מהמחויבות המוטלת על כולנו לתורה ולקדוש ברוך הוא. ומאידך, מה יותר טבעי עבורנו כיהודים שומרי מצוות ומחויבים להלכה, מאשר לנצל את ההזדמנות שבה אנחנו עושים טובה ומושיטים עזרה כדי לפתוח את הלב של אותו יהודי שעזרנו לו לתורה ולאידשקייט, או כדי לעשות קידוש השם ולהראות שחיי תורה ומצוות הם אידיאליים יותר?

אך כאן הרבי ניגש לשאלה מהכיוון ההפוך בדיוק. במצוות אהבת ישראל, התורה מלמדת אותנו לא רק לאהוב את הזולת, אלא גם איך להסתכל על יהודי. התורה מצווה עלינו לשים את ערכו וחשיבותו של יהודי בראש סולם הערכים. ואם אנו יהודים של תורה, הרי שבעבורנו, טובתו של יהודי אחר היא הדבר החשוב ביותר.

הנחת היסוד היא שאהבת ישראל היא ערך שעומד בפני עצמו. יהודי זכאי לאהבה של כל יהודי אחר, לא בגלל מה שהוא עשה או יעשה, אלא מעצם היותו יהודי, בנו של הקדוש ברוך הוא, וזה נכון בכל זמן ובכל מצב שהוא. ואם כך, איך אפשר לקשור את האהבה לקירוב?

ישראל ואורייתא

השאלה הזו מובילה אותנו למחשבה בסיסית יותר: אם נשקול את המחויבות המוחלטת שלנו לתורה, מול החובה והמצווה לאהוב יהודי - מה מהם מכריע? במשפט אחד פשוט: התורה ונשמה יהודית יקרות שתיהן לקדוש ברוך הוא

4. וראה בלקוטי שיחות, חלק ב, עמוד 316; וחלק טו, עמוד 198 - שיש מקום לדייק כך בלשונו של הלל "ומקרבן לתורה".

3. ראה בגוף השיחה, סעיף ג, והערות 17 ו-38, דיון והוכחות לכך.

כאוצרותיו היקרים ביותר. אך מי נעלה יותר - יהודי או התורה?

בעניין הזה אנחנו מוצאים מקורות ונקודות הסתכלות שונים בדברי רבותינו. נקרא את הדברים בלשונו של הרבי:

ידועים דברי חז"ל^ה אשר "מחשבתן של ישראל קדמה לכל דבר", אפילו לתורה. היינו שישראל "קודמים" גם לתורה ונעלים ממנה.

מצד שני, נאמר בזוהר^ו "ישראל מתקשרא באורייתא, ואורייתא בקודשא בריך הוא" [- ישראל מתחברים לתורה, והתורה מתחברת לקדוש ברוך הוא]. ומאמר זה משמע שהתורה נעלה מישראל.

מצד אחד, המדרש מתאר שהקדוש ברוך הוא חשב על עם ישראל עוד לפני המחשבה על התורה. אנחנו היהודים היינו בראש, עוד לפני הבריאה כולה, כולל התורה הקדושה. הביטוי לכך הוא במחשבה הפשוטה: עבור מי ועבור מה נועדה התורה? התורה היא חכמת השם הקדושה, אבל בסופו של דבר, כל הייעוד שלה הוא עבורנו - להדריך אותנו כיצד להתנהג. כשם שהחוק נועד עבור החברה, כך התורה נועדה עבור עם ישראל.

מצד שני, הזוהר מדבר על כך שהתורה היא הערוץ שדרכו אנחנו מחוברים אל השם. התורה היא קדושה ומרוממת, ורק דרכה יהודי יכול להתרומם ולהתקשר אל הקדוש ברוך הוא. זאת אומרת, שאנחנו כאן כדי לקיים את התורה, לא להיפך.

אז מה נכון - האם כל הערך שלנו כיהודים מתמצה בכמות המצוות שאנו מקיימים והתורה שאנו לומדים, או שיש בכל אחד מאתנו ערך עצמי שלא תלוי ולא קשור לשאלת החיים הדתיים בכלל?

נקרא את ההסבר בלשונו של הרבי:

ומבואר בזה^ז, שמעלת ישראל על התורה

היא בשורשם.

אבל מצד הנשמות כפי שירדו למטה, התורה נעלית מישראל, והתקשרות הנשמה בקודשא בריך הוא נעשית על ידי התורה.

כשאנחנו מסתכלים על יהודי כאן בעולם הזה, אנו רואים רק את קצה הקרחון. אין לנו בכלל מושג מה יש בתוכו, אילו עוצמות של קדושה, איזו דבקות בהשם. כי את כל אלו באמת אי אפשר לראות ואי אפשר לזהות.

ויש לכך סיבה: אם העוצמות האדירות הללו של הנשמה היו גלויות וחשופות, היא מעולם לא הייתה מגיעה לכאן לעולם הזה.

כל נשמה של יהודי עברה מסע ארוך, תהליך שלם, כדי שתוכל לחיות בתוך גוף חומרי ולנהל חיים גשמיים בעולם הזה. בתחילת התהליך הנשמה שהתה תחת כיסא הכבוד, מחוברת לשכינה, נעלה אפילו ממלאכים ושרפים, והייתה כמו שהיא בטוהרתה, נשמה שכולה טהורה ודבקה באלוקות.

אבל - וזה האבל הגדול - אנחנו 'פוגשים' את הנשמה שלנו בסוף התהליך, בהיותה כאן בעולם הזה. כאשר אנחנו פוגשים אותה, גם בזמנים הכי נשגבים וקדושים, היא שונה לגמרי מהצורה שבה היא הייתה 'שם', באותו 'שורש' שממנו היא התחילה את הדרך ויצאה למסע השליחות בעולם הזה.

נחשוב על סוכן חשאי מיומן הנשלח למשימה גורלית סודית ביותר מדינת אויב. בארץ מוצאו הוא מוערך מאוד, בעל ידע מקיף, כישורים מיוחדים ויכולות יוצאות דופן. הוא מעוטר בדרגות גבוהות ובעל זהות מבוססת וברורה.

ואז מגיע רגע היציאה למשימה. עליו להיטמע בשטח האויב - להשיל את זהותו האמיתית, לאמץ כיסוי מושלם, לשנות את מראהו, את שפתו ואת התנהגותו. הוא לומד לדבר בניב מקומי, ללבוש בגדים מקומיים, לאמץ גינונים זרים. הוא משנה את שמו, את עברו, ומספר שקרים כה משכנעים עד שלעתים הוא עצמו מתחיל להאמין בהם.

לקראת השליחות שלו אל היעד ותחילת המשימה, כבר לא נותר זכר גלוי לזהותו האמיתית. למראית עין, הוא אדם פשוט, לפעמים אפילו שולי, שאיש אינו מייחס לו חשיבות. אף אחד לא יודע על יכולותיו המיוחדות או על

ה. ב"ר פ"א, ד. תדב"ר פ"ד (קרוב לסופו).

ו. כן הובא בכ"מ בדא"ח (לקו"ת נצבים רד"ה כי קרוב. ר"ה נט, א. ש"ש טז, ד. ובכ"מ). וראה זח"ג עג, א.

ז. לקו"ת ש"ש שם. המשך תער"ב פע"ו. ח"ג ע' א"תג ואילך. ד"ה אז ישיר ה"ש"ת פ"ג ואילך. ובכ"מ.

חשיבות שלחותו.

עמוק בפנים, בתוך תודעתו המוסתרת, הוא נושא את ייעודו, את קשריו עם שולחיו ואת הזיכרון הברור של מי שהוא באמת. אבל על פני השטח, בחיי היומיום, יש לו רק סימנים קטנים, רמזים עדינים והוראות מצפן פנימי שמזכירים לו את משימתו האמיתית.

כשאנחנו רואים יהודי בעולם הזה, או כשאנחנו מביטים במראה - אין לנו מושג מה יש בנשמה עצמה. אנחנו יכולים להרגיש אותה, לחוש בה במינונים גבוהים יותר או פחות, ללכת בעקבותיה ולחפש את קרבת השם. אבל כל זה הוא רק השכבה החיצונית. אל ה'פנים' עצמו אין לנו שום דרך להגיע. בעוד שגרעין הנשמה, שבו מאירה האמת האלוקית וכל מהות החיים היא הקדוש ברוך הוא - לא נוכח כאן ולא נתפס על ידינו.

כך היהודי בעולם הזה נראה ומרגיש כמו כולם, אבל באמת זהו רק קצה הקרחון של היותו "חלק א-לוה ממעל". התורה והמצוות הן קודי ההתנהגות והסימנים המוצפנים שנועדו לעזור לו לזכור ולחשוף את זהותו האמיתית - בן מלך מלכי המלכים, השייך ומחובר למקום אחר לגמרי. זוהי התשובה לשאלה שלנו, "תורה או יהודי":

בתחילת המסע, "בשורש" הדברים, כאשר הנשמה נמצאת בהיכלות העליונים וחיה כמו שהיא באמת בתוך סביבה שכולה אלוקות - ברור ש"תורה היא" ואין דבר קדוש ונעלה ממנה, כולל גם לא התורה. שם, הנשמה לא זקוקה לשום תיווך ולשום מערכת שתיצור את החיבור והדבקות בינה לבין הקדוש ברוך הוא.

אבל אם מדברים על המצב כאן בעולם הזה, ברור שהקדושה שקיימת בתורה נעלה יותר, והנשמה לא יכולה להתקרב לקדוש ברוך הוא בלעדיה. בעוד הנשמה קיבלה צורה ונכנסה לחיות בתוך אדם בשר ודם, התורה נותרת חכמה אלוקית שכל אותה בה מכילה אור גדול וקדושה נפלאה.

מי מבין ביהלומים?

ר' מוניה מונסון היה יהלומן מצליח ועשיר, מטובי חסידי הרבי הרש"ב מליובאוויטש. פעם השתתף ר' מוניה בהתוועדות של הרבי, ושמע את הרבי מדבר באריכות על מעלתם של היהודים הפשוטים, האכירים, עובדי הכפיים והחקלאים.

כאשר נכנס ל"יחידות" אישית אצל הרבי זמן קצר לאחר מכן, שאל ר' מוניה את הרבי לפשר החיבה וההערכה הגדולה שהוא רוחש לאותם יהודים פשוטים.

"יש בהם מעלות רבות", ענה הרבי.

"לא תמיד אני רואה את זה", השיב החסיד, והשיחה המשיכה לנושאים אחרים.

במהלך השיחה התעניין הרבי בעסקיו של ר' מוניה, ושאל אם יש עליו כמה יהלומים להציג לו. היהלומן הוציא מיד חבילה קטנה של יהלומים, ופיזר אותם על השולחן לפני הרבי. הוא אף הצביע על יהלום אחד, ואמר לרבי בהתלהבות: "היהלום הזה הוא ממש פלאי פלאים!"

"אני לא רואה בו משהו מיוחד", אמר לו הרבי.

"רבי", הגיב החסיד, "ביהלומים צריכים להבין!"

הרבי חיך ואמר: "יהודי, גם הוא פלאי פלאים, וביהודי, צריכים להבין..."

אף על פי שחטא

הבנו כי קיים פער גדול מאוד בין הנשמה עצמה, כפי שהיא "בשורש", לבין הנשמה שאותה אנחנו חווים בעצמנו כאן בעולם הזה. בשלב זה עלינו לחדד שתי נקודות:

ולכן ישנם בכל אדם מישראל שני עניינים הופכיים, מן הקצה אל הקצה:

מצד זה שבשורשם נשמות ישראל נעלים מן התורה, הנה "ישראל, אף על פי שחטא - ישראל הוא".

גם אם יעבור עבירות רבות, רחמנא ליצולן, לא יצא מכלל ישראל, מאחר שהתקשרות עצם נשמתו של איש ישראל עם הקדוש ברוך הוא אינה תלויה בעבודתו בתורה ובמצוות^ח.

אבל, דבר זה עצמו מביא לידי כך שכל אחד מישראל "בוודאי סופו לעשות

ח. סנהדרין מז, רע"א.

ט. ראה באורוה המשך תער"ב שם ע' א'רנב. ובכ"מ.

י. תניא ספ"ט. הל' ת"ת לאדה"ז פ"ד ס"ג.

תשובה" ולשוב לתורה ומצוותיה.

כי מאחר שהתקשרותו עם הקדוש ברוך הוא נעשית על ידי התורה, אין מעלתו העצמית בזה ש"ישראל הוא" יכולה להישאר בפני עצמה, ללא קיום התורה והמצוות, אלא היא מוכרחה להביא לידי קיום התורה והמצוות.

ראשית, גם כאשר הסוכן החשאי חי תחת זהות בדויה וחייב להסתיר את יכולותיו האמיתיות, הוא עדיין נותר סוכן חשאי בפנימיותו, איש צבא או שירות ביון עם כל הידע והכישורים שרכש, עם מכלול התכונות הייחודיות שלו.

גם כאשר יהודי נמצא בעולם הזה וזקוק לתיווך של התורה והמצוות כדי למצוא את החיבור אל ה'מפעיל' שלו ולהתחבר לקדוש ברוך הוא, זה לא אומר שאין לו נשמה. אומנם העולם הזה לא מאפשר לנשמה לבטא את העוצמות שלה בצורה חשופה ומלאה, ולכן היא 'כבויה' או 'ישנה', אבל היא תמיד קיימת ונמצאת.

שנית, הסוכן נשלח למשימתו לא רק כדי להיטמע, אלא כדי לפעול ולהשפיע. בלשון מוצפנת, בפעולות מחושבות ובהתאם לתדרוך, הוא משתמש במיומנויותיו המיוחדות לקידום מטרות שליחותו. בכל פעם שהוא מבצע פעולה לפי קוד המשימה, הוא מממש את זהותו האמיתית ומתקרב להשלמת ייעודו.

ובנושא שלנו, המצב הנוכחי הוא בהחלט בר שינוי. הנשמה כן יכולה לחשוף את העוצמות שלה גם בעולם הזה, וזאת על ידי קיום התורה והמצוות. כל מצווה וכל מעשה טוב 'מפעילים' וחושפים אט-אט את הקדושה הנפלאה של עצמיות הנשמה. למעשה, לשם כך בדיוק נשלחנו הנה.

הקווים המנחים האלה עוזרים לנו להבין איך אנחנו צריכים להסתכל ולהעריך את עצמנו, קודם כל, וכך גם כל יהודי אחר:

מצד אחד, עלינו לדעת שגם אם נפלנו ונכשלנו אנחנו עדיין קשורים לקדוש ברוך הוא, עדיין קדושים. לא משנה מה עבר עלינו במשך היום, השם עדיין אוהב אותנו, כי הוא 'מבין ביהלומים'. הוא מסתכל פנימה, ורואה את היהלום שמסתתר בקרבנו מאחורי כל השכבות. גם יהודי שחטא, "ישראל הוא" לכל דבר!

מצד שני, אותו קול שאומר לנו שלהתנהגות

שלנו אין השפעה על עוצמת הקשר עם הקדוש ברוך הוא, אותו קול עצמו קורא לנו **לשנות את ההתנהגות שלנו**, כדי לגלות ולחשוף את האמת העצמית של הנשמה שלנו, על ידי קיום התורה והמצוות. כי אם בתוכי קיימת נשמה קדושה, איך אני יכול להשאיר אותה ככה 'כבויה' ולא מתפקדת?!

לכאורה יש כאן פרדוקס, אבל זה לא. זה מבט אחד מדויק שמייצר שתי מסקנות הפוכות. אם מפנימים את העובדה שהנשמה שלנו היא 'קצה קרחון' של משהו אדיר ועוצמתי, זה אומר את שני הדברים בבת אחת: יהודי לא נמדד לפי קיום התורה והמצוות שלו, הוא הרבה יותר מזה. אך יחד עם זה, קיום התורה והמצוות זה הדבר הכי חשוב ונחוץ בעבור יהודי כפי שהוא בעולם הזה.

אוהבים יהלומים

כעת נפנה את המבט מעצמנו החוצה. הבה ונראה כיצד מה שלמדנו כאן מתווה לנו את ההשקפה הנכונה באשר לשאלה מהי באמת אהבת ישראל. שני הצדדים שראינו במשל על הסוכן החשאי שנשלח למדינת היעד, נכונים גם ביחס שלנו כלפי יהודי אחר.

מצד אחד, אהבת ישראל היא אהבה של קשר אחווה בין נשמות - ולכן אין כאן ערך או משמעות לשאלה איפה נמצא אותו יהודי על הסקאלה של קרוב-רחוק מהשם בחייו כאן בעולם:

עצמיות האהבה, הנמשכת מצד אחדותם של ישראל ב"שורש נפשם", במדרגה שבה בני ישראל נעלים מהתורה - היא למעלה להגבלות התורה.

ולכן האהבה היא לכל ישראל בשווה, גם לבריות "הרחוקים מתורת השם ועבודתו", לפי שבדרגה זו אי אפשר להבדיל בין צדיק לבין יהודי הרחוק מהתורה.

וכך גם האהבה עצמה אינה מוגבלת לרוחניותו של הזולת, אלא היא בנוגע לכל ענייניו, גם לגשמיותו, להיותה גשמיות של יהודי.

יא. לשון אדה"י בתניא פרק לב.

יב. לבד "המינים והאפיקורסים" (תניא שם בסוף הפרק. וראה הערה 66 בשיחה). וגם באלה - ראה ס' הערכים-חב"ד שם סעיף ה' בסופו, וש"נ.

מתורת השם ועבודתו". שדווקא מפני שהוא חש את מעלתם העצמית בהיותם יהודים, אין הוא מסתפק בזה לבד, אלא דבר זה עצמו מעוררו להשתדל לעשות מהם 'יהודים של תורה'.

נחשוב על כך רגע לעומק. מהיכן נובעת האהבה ללא תנאי, מהמוכנות להתמסר לטובתו של כל יהודי בלי לשפוט אותו לפי מצבו ומראהו? - מהכרה עמוקה בכך שכל יהודי הוא יהלום, כל יהודי הוא קודש קודשים.

גם יהודי כזה שההתנהגות החיצונית שלו לא תואמת לאותה נשמה קדושה שבקרבנו, שנכנס לבית חב"ד רק כדי לשתות קפה, או אפילו עומד מבחוץ ולא מעז להיכנס, יתקבל במאור פנים ויקבל כוס קפה ואפילו ארוחה חמה - משום שההתנהגות שלו לא אומרת שהנשמה נעלמה, חלילה. הנשמה האלוקית שלו חיה וקיימת והיא קשורה עם הקדוש ברוך הוא, ללא קשר לשאלה עד כמה הוא לומד תורה ושומר על המצוות.

יחד עם זאת, דווקא בגלל אותו מבט מעמיק עצמו ששם לב אל הנשמה, מהדהדת התובנה: הנה לפנינו יהודי שאותה נשמה גדולה שבתוכו כבויה ומסתתרת, וצריך לסייע לו לגלות ולהדליק אותה, לתת לה ביטוי גם בחיים כאן בעולם הזה.

יהודי אוהב ישראל הוא כמו איש מקצוע שיודע לזהות יהלומים גולמיים בתוך ערמות שנכרו ממעבה האדמה. מצד אחד, הוא יודע להתעלם משכבות הבוץ והלכלוך, ולפעמים גם הסירחון, שבהן מסתתר היהלום. כי הוא יודע מה יש שם באמת, וכמה זה שווה. אך מצד שני, עצם הידיעה שמדובר ביהלום לא מאפשרת לו להשאיר את המצב כפי שהוא. הוא יעשה כל מה שאפשר כדי לחשוף את היופי החבוי, כדי שהיהלום ינצוץ ויזהר באור יקרות.

אם לחזור לתחילת השיעור, נקרא שוב את אמרתו של הלל הזקן, אבל כעת נראה איך היא טעונה במשמעות עמוקה הרבה יותר. בתחילה הבנו זאת כהוראה לאהוב **בשביל** לקרב, אבל עכשיו אנחנו מבינים שהקריאה אלינו כאן היא לאהוב **ולכן** לקרב. אנחנו לא אוהבים יהודי בשביל לקרב אותו לתורה, אלא מקרבים אותו לתורה מפני שאנו אוהבים אותו בגלל עצם היותו יהודי.

התשובה הבסיסית לשאלה האם אהבת ישראל היא ערך בפני עצמו או אמצעי להשגת תכלית של 'קירוב' - היא ברורה: אהבת ישראל היא בלי תנאים.

לפנק יהודים רעבים בסלי מזון, או לנגן ולשמח מאושפזים במרכזים הרפואיים - זו מצוות אהבת ישראל, שאינה קשורה כלל למצבם הרוחני ולרמת והדתיות של אותם יהודים. אין גם שום אינטרס או כוונה נסתרת באותה אהבת ישראל. זו אהבת ישראל טהורה, ללא כל תמורה או רצון להשגת תועלת אחרת.

ומדוע? כי כשאני אוהב יהודי, אני אוהב את היהודי שבו. את אותה נשמה אלוקית טהורה, שתמיד נותרת קדושה ומחוברת אל השם. גם אם אני לא רואה את זה בעיניים, אני יודע שאין שום הבדל בין יהודי ליהודי בעצם יהדותו, ואפילו שגם במי שבחר או התגלגל למצב שבו הוא התרחק מחיי תורה ומצוות, הוא יהודי לכל דבר. אכפת לי מכל יהודי כי הוא בן של הקדוש ברוך הוא תמיד, ולכן ארצה שיהיה לו טוב, קודם כל ברמה הכי פשוטה ובסיסית של החיים - בלי קשר לשאלה מה מצבו הרוחני.

אך מצד שני, אותה אהבה עצמה גורמת בהחלט גם לרצון לקרב כל יהודי. הידיעה הזו עצמה שכל יהודי הוא בן של השם בדיוק כמונו, זו שמביאה לקיום אהבת ישראל **ללא כל תנאי** - היא עצמה מעוררת בנו רצון ותשוקה לגרום לכך שאותו יהודי יקיים עוד מצווה ועוד מצווה:

אבל מצד הקשר שבין מציאותו של יהודי לבין התורה - מדגיש הלל שעניין "אוהב את הבריות", "הרחוקים מתורת השם ועבודתו", צריך גם להביא לידי "ומקרבת לתורה" -

למרות שהאהבה אליהם היא מצד מעלתם העצמית, מצד היותם יהודים, וצריך לאהוב יהודי ולסייע לו בכל ענייניו, אפילו כאשר אין מצליחים לקיים בו "ומקרבת לתורה".

כשם שאצל יהודי ביחס לעצמו, מעלתו העצמית בהיותו יהודי אינה יכולה להישאר מנותקת מקיום התורה והמצוות, אלא התקשרות זו עצמה מביאתו לידי קיום התורה והמצוות -

כן הדבר גם בנוגע לאהבתו לאלו "הרחוקים

יהודי ויהלום

הרב נתן ווגל היה יהלומן אנגלי שהתקרב לחסידי חב"ד בלונדון, והפך להיות חסיד של הרבי.

כשעסק היהלומים שלו התרחב, הוא החליט לפתוח מסגרת לצעירים יהודים המחפשים פרנסה. הוא היה מאתר את הצעירים, מביא אותם למפעל שלו, שם היה מסביר להם את רזי המקצוע של ליטוש היהלומים ובסוף החודש היה משלם להם את שכרם, כמקובל.

המסגרת שהחלה משני צעירים בלבד, צמחה מהר מאוד לכמה עשרות. מדי בוקר הם היו באים למקום העבודה ועובדים בליטוש, ובמהלך היום הרב נתן גם היה לומד איתם תורה.

המסגרת הלכה וגדלה יותר ויותר, והפכה למוסד של ממש. או אז, פנה הרב ווגל אל הרבי בשאלה: האם אפשר להפעיל את התוכנית בשם חב"ד?

הרבי שלל את הרעיון מכל וכל, והסביר זאת בחשש שמא "ולו צעיר אחד יחוש לא בנוח להשתתף בתוכנית כי הוא ישמע שמדובר במסגרת של חב"ד, ובעקבות זאת יאבד את פרנסתו".

זו היא כל התורה

התובנה הזו יכולה להסביר לנו בצורה נפלאה גם את האמרה הראשונה שציטטנו משמו של הלל הזקן על יסודיותה של אהבת ישראל:

הלל מדבר אודות אהבת ישראל בשייכות ומצד שורשם של בני ישראל, במדרגה שבה "ישראל קדמו לתורה"."

ומצד דרגה זו כל התורה כולה היא בשביל ישראל, כדי לגלות ולבטא את מעלתם של בני ישראל.

וכיון שמעלתם של בני ישראל, כפי שהם "אחים ממש מצד שורש נפשם", באה בגלוי במצוות אהבת ישראל, הרי "זו היא כל התורה כולה, ואידך פירושא הוא".

האם אין זו הגזמה לומר שאהבת ישראל היא "כל התורה כולה"? נחשוב על מצוות כמו צום ביום כיפור, הנחת תפילין, ברית מילה, שמירת שבת, איסור כלאיים ושעטנז או בשר וחלב. האם הן קשורות בכלל איכשהו למצוות אהבת ישראל? אך לאור מה שלמדנו על הרעיון הפנימי של אהבת ישראל, דבריו של הלל מקבלים משמעות עמוקה ונפלאה:

הלל ידע איך להסתכל על יהלומים. הוא רואה יהודי, ומסוגל להבחין בעוצמות של הנשמה שלו כפי שהיא "בשורש", עוד לפני היציאה למסלול אל העולם הזה.

מכיוון שהוא מסתכל על יהודים במשקפיים הללו, וכך הוא מקיים את מצוות אהבת ישראל - כך הוא רואה גם את התכלית של כל המצוות. המצוות לא מייצרות קשר חדש של הנשמה עם הקדוש ברוך הוא, כי אם מגלות שוב את העוצמות האלוקיות הקיימות מלכתחילה של הנשמה.

לכן, זוהי בדיוק "כל התורה כולה". כל המצוות הן הדרכות למימוש אותה הסתכלות, הן מנחות אותנו איך ללטש ולהאיר מחדש את אותו יהלום ששמו יהודי, עד שיהיה ראוי לקשט את כתר המלוכה של הקדוש ברוך הוא.

ג. עפמזשנ"ת (שיחת ש"פ יתרו תש"ז) הששיכות ד"ומקרבן לתורה" ל"הוי מתלמידיו של אהרן" - שהוא כענין "חסד ואמת נפגשו" (תהלים פה, יא. שמו"ר פ"ה, י), שגם בחסד דאהרן שלמעלה מהשתל" (ורב חסד), שמצד זה הענין דאוהב את הבריות הוא למעלה ממזוה"ג, צ"ל האמת דתורה (שמצד משה) -

יש לבאר השייכות דב' המאמרים - להלל ורע"ק. כי הלל ענינו חסד (זח"ג רע"ז) רמה, א. תניא בהקדמה. ובכ"ז, ולכן מדגיש הענין דאהבת ישראל כמו"ש למעלה מן(מדירות ה) תורה: משא"כ רע"ק שענינו תורה (ראה מנחות כט, ב. סנה' פו, רע"א), והי' "משל ב"ש" (רש"י ב"מ לו, ב. שד"ח כללים מע' ע' כלל פו. וש"נ) שענינם אמת (ראה לקו"ת שה"ש מח, ג) - מדגיש הענין דאהבת ישראל כמו"ש "כלל גדול בתורה".

במחלוקת אין בלמים

איך פותרים מחלוקת בין קבוצות שונות בבית הכנסת? מהו משקל הנגד שצריך להפעיל כנגד המחלוקת? ומדוע גם מחלוקת מוגבלת ומתוכננת עלולה להידרדר במהירות למצב של איבוד שליטה? – מקבץ מכתבים על שלילת המחלוקת ודרכי ההתמודדות כנגדה

במכתבך:

קשה לשמוע טענות של צד אחד, ובכלל כאשר נמצאים בריחוק מקום קשה להחליט החלטות בנושאים שכאלה,

אך בטוחני, שעם רצון טוב של שני הצדדים אין צורך בהחלטות המגיעות ממקום אחר. די בכך שיתדברו הצדדים יחד בינם לבין עצמם, תוך שהם זוכרים ומעמידים מול עיניהם, על פי דברי רבינו הזקן בתניא ריש פרק מ"א, שהקב"ה "מניח העליונים ותחתונים", ו"ניצב עליו ומביט עליו ובוחן כליות ולב", שהכוונה היא כפשוטו - שהקב"ה ניצב ובוחן את כל אחד ואחד מהנאספים, גם בשעה שהם עוסקים בעניין זה של המחלוקת ואודותיו אתה כותב במכתבך.

על כולם להתבונן באמיתיות הדבר, ולהתחשב בדבר במידה הכי מרבית - שהמקום המדובר [בית הכנסת] הוא מקום קדוש, שצריך להמשיך קדושה בעת שנמצאים בו, ובמידה מסוימת גם 'לקחת לבית' מקדושה זו.

וכאשר יעשו כן, וידונו יחד באופן כזה בכל העניין, לבטח ימצאו דרכים שישכון שלום בין כולם לאורך ימים ושנים טובות.

(כרך יא, אגרת לתלכו, תרגום מאידית)

באופן כללי, כאשר ישנם חילוקי דעות בין שני צדדים, ומתנהלת מחלוקת תוך כדי ביטויים חריפים, באופן קבוע כמעט אשמים בכך שני הצדדים. ואפילו כאשר במידה מסוימת ולעיתים קורה שצד אחד אשם במידה משמעותית יותר, אך בכל זאת, אשמה כל שהיא נמצאת בכל צד.

ברור הדבר שקיומן של מחשבות שונות זוהי תופעה טבעית, היות ש"אין דיעותיהם שוות", אך הדבר לא צריך להביא למחלוקת ועוד באופן חריף.

על אחת כמה וכמה, כאשר מדובר אודות בית כנסת, אודות בית תפילה לו יתברך, מקום בו יהודים נאספים להתפלל ולבקש מהשם יתברך את כל הצטרכויותיהם בגשמיות וברוחניות, והקב"ה - שהוא עצם הטוב - רוצה למלא את כל הבקשות והתפילות.

אך לשם כך, כדי שהקב"ה ימלא את הבקשות והתפילות, נדרש שכל המתפללים וכל בעלי הדעה של בית הכנסת, יזכרו את פסק המשנה: "לא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום", שפסק זה מבהיר עד כמה מוכרח לשרור שלום בבית הכנסת, בנוסף על הצורך בשלום באופן כללי.

ובנוגע ליישוב המחלוקת שאודותה כתבת

פי מאמר רז"ל (יומא ט, עמוד ב) אשר גלותנו זה [גלות זו, שהחלה בחורבן בית המקדש השני] "לא נתגלה עוונם" (שפירושו - שהייתה שנאת חינוס) הנה עתה תקנתנו - התיקון הדרוש כדי לזכות לגאולה קרובה, צריכה להיות ההפך מזה, היינו אהבת חינוס,

את מכתבו בו מספר על דבר המחלוקת שפרצה קיבלתי, ובעקבות כך באתי בקישור מכתבים עם... וזה ימים אחדים שקיבלתי ידיעה שהעניין נסתדר. ובטח מכאן ולהבא יהיה שלום על ישראל.

ובנוגע לכללות העניין, כבר מילתי אמורה [דברי בנידון כבר נאמרו] בהתוועדות - אשר על

בשכל דקדושה (שנדמה לו שזהו שכל דקדושה [כי מצד האמת, ב'שכל דקדושה' – ב'היגיון' של הנפש האלוקית, תמיד יש יסוד וסיבה לאהבת הזולת])

היינו [כלומר:] שאף שאינו מוצא זכות לחברו שיכולה להוות סיבה לכך שיאהבנו, ואינו מוצא זכות למרות כל השתדלותו, על פי מה שנראה לו – הנה בכל זאת אוהבו הוא, ובאהבה שוקד הוא עד שאינו רואה חובתו וחסרונו של הזולת, כיון ש"על כל פשעים תכסה אהבה", שזהו אהבה אמיתית.

ועל ידי התקנה בהתנהגות בקצה הזה דאהבת חינוס, יתוקן הגלות שבא על ידי שנאת חינוס, ונזכה לגאולה שלמה במהרה בימינו. אמן.

(כרך ה, אגרת א'קסב)

ופירוש הדבר – שכמו ששנאת חינוס היינו [היא כזו] שאין כל יסוד להשנאה ואין כל טעם בזה, לא בשכל דקדושה [בשיקולים הבאים מצד הנפש האלוקית] ולא בשכל האנושי, הרי במקביל לכך גם התיקון לזה צריך להיות על דרך מה שכתב הרמב"ם בריש [בתחילת] הלכות דעות, שמי שעבר לקצה אחד באופן הנהגתו בעניין מסוים, תקנתו הוא לא לחזור להנהגה בדרך הממוצע [האמצעית, בין שני הקצוות], אלא אחיזה בקצה השני,

וממילא גם כאן, כדי 'להיגמל' משנאת חינוס עלינו לעבור לקצה השני ולנהוג באהבת חינוס ובאותו האופן: הרי גם אהבת חינוס צריכה להיות אף במקומות כאלו שאין כל יסוד לזה [לאהוב את הזולת] – לא רק בשכל [בהיגיון] אנושי אלא אפילו

לתורת החסידות] שמצד מידת הניצחון שבנפש האדם הנה אין כל מעצור, ובעת שהיא פועלת אצל האדם, שיקול הדעת שלו אינו מתפקד.

ואין זה רק בצד דקדושה, אלא אדרבה בלעומת זה [הצד ההופכי, צד ה'קליפה'] כשניכנס במצב של מידת הניצחון, שטעלט ער זיך ניט אפ פאר קיין זאך [הוא אינו נעצר מחמת שום דבר],

ולכן כדאי להשתדל ביותר ולחפש כמה וכמה תחבולות, ששיגו את כל הנצרך בשביל העבודה מבלי להיכנס במחלוקת, ולא לנגוע – 'אנרירען' את האחר [לא להפוך את זה לעניין אישי מול האחר] ובפרט עד כדי כך שילך במסירות נפש בכדי לנצח, יהיה מה שיהיה, שזהו המצב שעלול להיווצר בעקבות כך, כאמור.

ואחכה לבשורות טובות ממנו בכל הנ"ל.

(כרך ו, אגרת א'תשסא)

בנוגע למה שכתב שברצונו להיכנס באופן מתוכנן למצב של 'מחלוקת', מתוך מטרה להשיג על ידי כך תוצאות ממשיות מן מנהל מוסד החינוך בו הוא עובד.

המענה על כך הוא:

אין דעתי נוחה מעניינים של מחלוקת באיזה אופן שיהיה...

מובן שאי אפשר לוותר על דברים עיקריים הנוגעים בחינוך, אבל בעניינים התלויים בממון לבד, יש להיזהר ממחלוקת, גם כאשר נעשית היא מלכתחילה בצורה מתוכננת ושקולה,

כי מטבעו של אדם, המחלוקת הינה עלולה [מסוגלת] לירידה [להידרדר] בתנועה של ניצחון, כלומר: נושא המחלוקת עובר להיות הדבר הזניח, ועיקר המשקל עובר ל'מידת הנצח' – הדחף הפנימי לנצח את האחר ויהי מה.

וכמבואר בד"ח [= ד'ברי א'לוקים ח"ים, כינוי

השולחן המכפר // מאמר "והתקדשתם" - ספר המאמרים תשמ"ה

מדוע נחשב השולחן כ'מזבח'? על מה רומזת המילה "שולחן"? ומדוע מציינים שהוא "לפני ה'"? – כך נהפוך את שולחן האוכל למוקד של קדושה נעלית ביותר

— א —

המזבח והשולחן

"והתקדשתם והייתם קדושים גו'".¹ ומביא בזה כבוד קדשת אדמו"ר הצמח צדק² מה שאמרו רז"ל במסכת ברכות³, על פסוק: "המזבח עץ שלוש אמות גבה, וארכו שתיים אמות ומקצעותיו לו וארכו וקירותיו עץ, וידבר אלי זה השלחן אשר לפני הוי'" – "כל זמן שבית המקדש קיים, מזבח מכפר על ישראל, ועכשו שלחנו של אדם מכפר עליו".

ומבאר שם ענין הפפירה של שלחנו של אדם, בהקדם באור ענין הפפירה דמזבח. דגבי מזבח אמרו רז"ל⁴: "מזבח מזיח גזרות, ומזין, מחבב ומכפר עוונות", שמזה מוכן שעקרו של מזבח היא הפפירה.

וכן מוכן גם ממה שאמרו במדרש⁵ ש"מזבח" הוא ראשי תבות: מ' – מחילה, ז' – זכות, ב' – ברכה, ח' – חיים, דראש התבה "מזבח" הוא האות מ', הינו ענין המחילה שהיא הפפירה. שמכל זה מוכן שעקר ענין המזבח היא הפפירה שבו. ועל דרך זה הוא בשלחנו של אדם.

— ב —

שתי 'אכילות'

ובאור הענין הוא, כמבאר בהמשך המאמר שם, דהנה כללות ענין עבודת הקרבנות שעל המזבח, תכנו היא עבודת הברורים.

וידוע שבמזבח יש ב' אכילות: א' – אכילת כהנים ובָּעָלִים, "אכילת אדם"; ב' – "אכילת מזבח",

האכילה שלמעלה. שעל זה נאמר: "את קרבני לחמי לאשי גו'", "ריח ניחוח, נחת רוח לפני שאמרתי ונעשה רצוני"⁶.

ומבאר בזה, שנגד ב' ענינים אלה שבמזבח כפשוטו, ישנם גם פן ב' עניני עבודה בשלחנו של אדם הדומה למזבח: א' – מצד ענין הצדקה שבשלחנו, ב' – מצד ענין התורה שבשלחנו.

צדקה מעולה

וב' ענינים אלה הם כנגד ב' האכילות הנ"ל שבמזבח:

דענין "אכילת אדם" שבשלחנו – זהו על ידי הכנסת אורחים שבו וצדקה שבו. וכדאיתא בגמרא⁷ שזה שלחנו של אדם מכפר עליו כמזבח, הוא מחמת ענין הצדקה – "דלמא אתי עני ויהי לה" – שמה יבוא עני ויתן לו, או ענין הכנסת אורחים שבשלחנו, שגם הוא בכלל צדקה.

ויש להוסיף בזה על פי מה שאמרו בגמרא⁸ גבי מעלת הצדקה דאישה, ד"אתתא שכיחא בביתא ויהבא רפתא לעניי ומקרבא הנאתה" [= האשה רגילה להמצא בבית, ונותנת לעניים לחם, והנאתם מקר קרובה וזמינה], מה שאין כן הבעל נותן מעות. דכן הוא גם בצדקה שבשלחנו, שנותנים לא מעות אלא דברי אכל.

ויתר על כן, דגם בצדקה דאישה אפשר שתתן בשר או חטים וכו' הדורשים איזו טרחה, מה שאין כן בשלחנו הרי הכל מוכן לסעודה, ומזה מוכן גדל מעלת הצדקה שבשלחנו.

ועוד זאת שהצדקה היא מלחמו של האדם האוכל על השלחנו, ויש בה ממעלת מה שכתוב⁹

1. קדושים כ, יז.

2. אוה"ת עה"פ, כרך ב עמ' תקסט ואילך.

3. נח, א.

4. יחזקאל מא, כב.

5. כתובות י, ב.

6. תנחומא תרומה י.

7. פינחס כח, ב.

8. ויקרא א, ט. ובפירש"י.

9. תולעת יעקב ח"ג סתרי הברכות. חדא"ג מהרש"א מנחות צז, א.

10. ברכות שם.

11. תענית כג, ב.

12. משלי כב, ט.

"טוב עין הוא יברך" כי נתן מלחמו לדל", מלחמו ודוקא.

תורה על השולחן

וענין "אכילת מזבח" שבשלחן, היא התורה. שהרי התורה היא חקמתו ורצונו של הקב"ה, ולכן נקראת בשם "לחמי לאישי", כמו שכתוב¹³ "לכו לחמו בלחמי". ועד ד'אורייתא וקודשא בריך הוא כולא חד¹⁴, ובאפן שהיא דם ובשר כבשרו כביכול.

והיינו, דנוסף על מה שמוכא שם¹⁵, דכמו שבקרבנות היו "ישראל במעמד" קורין במעשה בראשית, שזהו ענין למוד התורה, כן עכשו בשלחנו של אדם סדור דברי תורה על השלחן הוא דגמת אנשי מעמד שהיו קורין במעשה בראשית כו',

הנה עוד זאת, שלמוד התורה עצמו נחשב כקרבנות ואכילת מזבח. וכפי שמביא בחדושי אגדות מהרש"א מהמשנה דאבות (פרק ג'¹⁶), הנלמד בשבת זו) - שעל ידי שאמר דברי תורה על השלחן, על ידי זה נקרא "זה השלחן אשר לפני ה'" שהוא המזבח (כנ"ל).

ג -

סודות ה"שולחן"

והנה על פי מה שנתבאר לעיל שפלות ענין שלחנו של אדם הוא ענין עבודת הברורים שבעולם (על ידי צדקה ותורה), יובן גם כן הטעם מה שענין זה נקרא בשם "שלחן" דוקא.

דלכאורה אינו מובן, הרי אפשר לומר ש"סעדתו" של אדם מכפרת עליו, ומהו ענין ה"שלחן" דוקא? אך הענין, כמבאר שם, שתבת "שלח" היא גם לשון חרב או כלי קרב וכו'. שזהו הקשר להעבודה ד"אכילת אדם", כמאמר הזהר¹⁷: "נהמא אפום חרבא ליכול" [= לאכל את הלחם על פי החרב], שהעבודה בסעודה צריכה להיות באפן של מלחמה, מלחמת הברורים, לברר את המאכלים וכו'.

ומטעם זה "שלח" הוא מלשון הפשט (להפשט), כי תכן עבודה זו היא להפשט הרוחניות מהגשמיות.

וכן "שלח" הוא לשון שליחות. דיש לומר שקאי [מדבר בזה] על כללות הפונה בירידת הנשמה למטה, ששליחותה היא "לעשות לו יתברך דירה בתחתונים".

ד -

"אשר לפני ה'"

וזהו מה שכתוב "וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'", פרוש "לפני ה'" הוא למעלה משם הוי'. ועל דרך המבאר בענין מה שכתוב¹⁸ (לגבי יום הכפורים) "לפני הוי' תהרו" שפרש הטהרה היא למעלה משם הוי'. כי הוי' הוא לשון 'מהנה' שיש לו שיכות להויות העולם ולהתהוות העולם, מה שאין כן ישראל, על די עבודת הברורים, בכוחם להמשיך מבחינה שלמעלה משם הוי'.

מוסיפים קדושה למעלה

וזהו "והתקדשתם והייתם קדושים פי אני ה' אלקיכם גו'":

דהנה אמרו רז"ל¹⁹ על פסוק "קדשים תהיו כי קדוש אני גו'" - "קדשתי למעלה מקדשתכם". ומבאר במקום אחר²⁰ הפרוש בזה, שהקדשה שלמעלה היא "מקדשתכם", על ידי קדשתכם. ובלשון הספרא²¹: "אם אתם מקדישים עצמכם, מעלה אני עליכם כאלו קדשתם אותי", היינו שישאל ממשיכים קדשה למעלה כביכול.

דענין זה נפעל על ידי העבודה דשולחן, שזה כולל את ב' הענינים דצדקה ותורה. כי על ידי ב' ענינים אלו נעשה האדם "שתי" להקב"ה במעשה בראשית²²,

ויתר על כן - שמשויך למעלה גם מה, וכנזכר לעיל ש"קדשתי" למעלה היא על ידי הקדשה שלמטה. דזהו ענין "לפני הוי'" הנזכר לעיל, למעלה משם הוי'.

18. אחרי טז, ל.

19. ויקרא רבה פכ"ד, ט.

20. ראה מאור עיניים ר"פ קדושים.

21. ע"פ קדושים תהיו.

22. ראה שבת י, א; קיט, ב.

13. משלי ט, ה.

14. ראה זח"ב ס, א. ועוד.

15. בשם ה"תולעת יעקב".

16. משנה ג.

17. ח"ג קפח, ב.

פרשת אחרי־קדושים

יהודים קדושים

של התורה ומצוותיה ואת גודל מעלת היהודי. מדברי המדרש אנו למדים שיש להעדיף את הדרך השנייה. כאשר מקהילים יהודים כדי למסור להם "גופי תורה", יש לפתוח בהדגשת גודל מעלתם של ישראל - "קדושים תהיו כי קדוש אני", שקדושתם של ישראל קשורה לקדושתו של הקדוש ברוך הוא ונובעת ממנה.

(הרבי - התועדות שבת פרשת אחרי־קדושים תשמ"ח)

דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם (קדושים פרק יט, פסוק ב)
פרשה זו נאמרה בהקהל, מפני שרב גופי תורה תלוין בה (ויקרא רבה, כד, ה)

ישנן שתי דרכים לעורר את הקהל לתשובה ומעשים טובים. דרך אחת היא להדגיש את חומרת האיסורים ולתאר את העונש עליהם, והדרך השנייה היא להבליט את היוקר והעילוי

יהודי יכול להיות "כמוני"

כביכול; "תלמוד לומר" - והכוח לזה מגיע מהתורה; **"כי קדוש אני - קדושתו למעלה מקדושתכם"** - שקדושתו של הקדוש ברוך הוא למעלה, מגיעה ונובעת "מקדושתכם", מקדושתם של בני ישראל, כביכול.

(הרבי - לקוטי שיחות, כרך ז, עמוד 311)

דבר אל כל עדת בני ישראל ואמרת אליהם קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלקיכם (קדושים פרק יט, פסוק ב)
יכול פמוני? תלמוד לומר: "כי קדוש אני" - קדושתו למעלה מקדושתכם (ויקרא רבה, כד, ט)

חסידים היו אומרים: **"יכול כמוני"** - יהודי אכן יכול להיות "כמוני", כמו הקדוש ברוך הוא,

פרשת אמור

ללמד זכות על כל יהודי

הדיבור **בגנותו** של הזולת מעורר ומגלה את הרע שבו, בוודאי שהדיבור **בשבחו** מגלה את הטוב שבו.

(הרבי - לקוטי שיחות, כרך כז, עמוד 158)

שם הפרשה, אמור, גם הוא נושא הוראה בעבודת ה': אָמֹר! הרבה באמירת דברי שבח ולימוד זכות על כל יהודי באשר הוא.

ועצם הדיבור על הטוב שביהודי, מעורר ומחזק את אותו טוב. וזהו קל וחומר: אם

להזהיר גדולים על הקטנים

יש בזה שלוש הוראות בחינוך: **אכילת דם** מסמלת התנהגות מושרשת באדם, שהרי בני ישראל היו שטופים בדם. מכך שבכל זאת הצטוו להזהיר על כך את הקטנים, אנו רואים שאין מקום לטענה שאי אפשר להשפיע על המחונך בדבר שכבר הורגל בו.

ויאמר ה' אל משה: אמר אל הכהנים בני אהרן, ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו (פרק כא, פסוק א)
"אמר... ואמרת" - להזהיר גדולים על הקטנים (רש"י)

בשלושה איסורים הדגישה התורה במיוחד את עניין החינוך, "להזהיר גדולים על הקטנים": אכילת דם, אכילת שקצים וטומאת כוהנים.

אנוש, שכן עצם מושגי הטומאה והטהרה הם על-שכליים. ובכל זאת הצטוונו לחנך את הקטנים גם בעניין זה, ומכאן שאין מקום לטענה שקשה להעביר למחונך דברים שתלויים באמונה וקבלת עול.

(הרבי - לקוטי שיחות, כרך ב, עמוד 680)

אכילת שקצים מסמלת התנהגות נחותה וגסה ביותר, שכן שקצים הם דבר שנפשו של אדם קצה בהם. בכל זאת הצטוונו להרחיק את הקטן מזה, וכך אין מקום לטענה שבגלל גסותו של המחונך אין סיכוי שייכנסו באוזניו דברי החינוך והתוכחה. **טומאת כוהנים** מייצגת דברים הנשגבים מבינת

לזהור ולהאיר עם פשוטי העם

ועבודת ה' 'לזהור' ולזכות בגילוי אור נעלה? דווקא בזכות עבודתם עם פשוטי העם, "על ידי הקטנים".

(הרבי - לקוטי שיחות, כרך ז, עמוד 151)

"אמר... ואמרת" - לזהור גדולים על הקטנים
(רש"י)

האמירה "להזהיר גדולים על הקטנים" מלמדת אותנו דבר נפלא: כיצד יכולים הגדולים בתורה

שלוש בהמות

כבש - נפש בהמית חלשה ורכה, שאין צורך ביגיעה רבה כדי לתקן ולזכך אותה.

עז - נפש בהמית תקיפה ביותר, בעלת ישות וגאווה שהן חלק מעצם האישיות שלה, ולכן כאן דרושה יגיעה גדולה עוד יותר בתיקון.

(הרבי הרש"ב - קונטרס התפילה, עמוד 20)

שור או כשב או עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת אמו, ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה לה'
(פרק כג, פסוק כז)

לפנינו שלושה סוגים כלליים של נפש בהמית:

שור - נפש בהמית בעלת עוצמה רבה, כמו שור בעל כוח רב לבעוט ולנגוח, ויש להשקיע כוחות רבים כדי לבטל את ישותה ואת בהמיותה.

לא להפסיק לתת

את הרעבים והנזקקים. לכן, באופן טבעי, לאחר החג נחלש הרצון לתת צדקה. דווקא משום כך, מזהירה התורה בזמן הזה לא להסתפק בצדקה שנתנו עד עכשיו אלא להוסיף ולתת עוד ועוד.

(הרבי - שיחת פסח שני תשמ"ז)

ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה פאת שדך בקצרך ולקט קצירך לא תלקט, לעני ולגר תעזוב אתם אני ה' א-להיכם
(פרק כג, פסוק כב)

בתקופת חג הפסח נותנים הרבה לצדקה. לפני החג תורמים ל"מעות חיטים", ובעת עריכת הסדר מכריזים "כל דכפני ייתי ויכול" ומארחים לשולחן

התקשרות

אצלך במייל!

עושים מנוי דיגיטלי
ל'התקשרות' ולשאר העלונים השבועיים
של צעירי חב"ד ומקבלים את העלונים מדי
שבוע ישירות לדואר האלקטרוני שלכם

chabadisrael.co.il

הכתובת שלך לכל עניין יהודי

חב"ד

צעירי
אגודת
חב"ד

שבת קודש פרשת אחרי-קדושים

יב אייר

- לאחר תפילת מנחה קוראים את פרק שלישי בפרקי אבות.
- במוצאי שבת קודש עורכים קידוש לבנה, אם לא קידשוה בימים הקודמים.

יום ראשון

יג אייר

- במנחה אומרים תחנון¹.

יום שני

יד אייר – פסח שני

- אין צורך להימנע מלשהות בירושלים ובקרבתה כדי להימנע מהחובה להקריב קורבן פסח, מאחר שבתנאים הנוכחיים אין לנו את האפשרות לבנות מזבח ולהקריב קורבן פסח².
- לא אומרים תחנון³.
- בארוחה היום אוכלים מצה⁴, אך ניתן לקיים את המנהג גם היום בערב⁵.
- החל מתפילת ערבית הערב, מי שלא בטוח האם אמר "מוריד הטל" או "ותן ברכה", לא צריך לחזור ולהתפלל⁶.
- בקריאת שמע שעל המיטה הערב, נוטה הרבי להכריע שלא לומר בה תחנון⁷.

יום חמישי

יז אייר

- בתפילת מנחה לא אומרים תחנון⁸.

מנהגי ל"ג בעומר

- יש נוהגים להדליק נרות רבים בבית הכנסת.

- בארץ הקודש נהוג לערוך 'הדלקות' פומביות⁹.
- ל"ג בעומר הוא יום של שמחה גדולה¹⁰, ועורכים שמחה בכל לב ונפש¹¹.
- ל"ג בעומר הוא עת סגולה להתעוררות והתחזקות בהפצת החסידות¹², וביום זה יש להדגיש במיוחד את נושא אהבת ישראל¹³.
- חסידים נהגו לשבת להתוועד בל"ג בעומר לפנות ערב, בין מנחה לערבית¹⁴. בשנה זו של"ג בעומר חל ביום שישי, זמן ההתוועדות הינו ביום חמישי בלילה. גם הנשים עורכות התוועדות בל"ג בעומר¹⁵.
- נהגו לאכול ביצים קשות בל"ג בעומר¹⁶. בבית אביו של הרבי נהגו לאכול חרובים, לזכר החרובים שמהם ניזונו רשב"י ורבי אליעזר בנו בתקופת שהייתם במערה¹⁷.
- מי שמתאים לכך ייסע לציון רשב"י במירון¹⁸.

תהלוכות וכינוסי ילדים

- בל"ג בעומר נהגו לאסוף את הילדים, לספר להם על רשב"י ותלמידיו רבי עקיבא ועל משמעותו של היום, ואחר כך לצאת איתם לטיול אל השדה ושם לתת להם לירות בחץ וקשת, ולחלק להם ממתקים כדי לשמח אותם¹⁹.
- בימינו עושים זאת בתהלוכות ובכינוסים לילדים שעורכים בכל מקום ברוב עם ובפרסום גדול, עם שלטים וכרזות בנושאי יהדות וחינוך. הרבי עודד מאד את קיום התהלוכות והכינוסים, ואף השתתף בהן בעצמו בחלק מהשנים²⁰.

9. ראה ס' בין פסח לשבועות פ"ח סט"ו ואילך. אג"ק ח"ח עמ' רסו.

10. 'התוועדויות' תשמ"ה ח"ג עמ' 1994.

11. אג"ק אדמו"ר ח"א (הוצאת קה"ת, ברוקלין תשמ"מ), עמ' קיז.

12. אג"ק חלק כ עמ' רכג.

13. 'תורת-מנחם - התוועדויות' תשמ"ו ח"ג עמ' 362, ועוד.

14. ספר-המנהגים.

15. אג"ק ח"ג עמ' מז וח"א עמ' עט.

16. 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' רפ.

17. 'תורת-מנחם - התוועדויות' תשמ"ב ח"ג עמ' 1395.

18. 'שערי המועדים - ספירת העומר' סי' צד.

19. 'תורת-מנחם - התוועדויות' תשמ"מ ח"ג עמ' 1727, 'התוועדויות' תשמ"ז ח"ג עמ' 268. וראה התוועדויות תשי"א ח"ב עמ' 77. לקוטי שיחות חלק לו עמ' 122 הערה 5.

20. ראה המפורט ב'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' רעז.

1. סידור אדה"ו, לפני "למנצח... יענן".

2. שערי הלכה ומנהג או"ח ח"ב סי' ריג.

3. סידור אדה"ו שם.

4. אג"ק ח"ב עמ' שנב.

5. כך נהג הרבי ברוב השנים - הרה"ח ר"ל גרונר.

6. שו"ע אדה"ו סי' קיד ס"ו.

7. התוועדויות תשמ"ג ח"ג עמ' 1414. וראה הדעות בזה בכף-החיים סי' קלא ס"ק יד.

8. סידור אדה"ו לפני "למנצח... יענן".

תשי"ב

נפטר הוותיק וחסיד ר' ישראל אריה לייב, אחיו של הרבי, בגיל ארבעים ושלוש. נפטר בליברפול שבאנגליה, ועל פי בקשת הרבי הועלה ארונו לארץ ישראל ונטמן בחלקת חב"ד בצפת.

הרבי דאג שהבשורה על פטירתו לא תגיע לאימם, הרבנית חנה, כדי למנוע ממנה צער ויגון. ואכן, עד לפטירתה כעבור שנים עשרה וחצי שנים, הרבנית לא ידעה מזה.
מדי שנה ביום זה, היה הרבי אומר קדיש.

טו אייר

תנש"א

הרבי חילק קונטרס בשם "דבר מלכות", שהכיל ארבע שיחות קודש בנושא גאולה ומשיח - "חידושים וביאורים בהלכות מלכים" ברמב"ם, בצירוף שטר של דולר לצדקה. הרבי חילק כששת אלפים וחמש מאות עותקים מהקונטרס.

יב אייר

תרט"ו

נולד הרב הגאון החסיד ר' יעקב מרדכי בזפלו, רב בפולטבה שבאוקראינה במשך למעלה משלושים שנה. היה מחסידי הרבי מהר"ש, ואחד משלושת הרבנים שקיבלו ממנו "סמיכה" לרבנות. אחר כך היה חסיד ותלמיד-חבר של הרבי הרש"ב.

יג אייר

תרנ"ג

הרבי הריי"צ מתחיל להניח תפילין באופן גלוי, חודשיים לפני בר המצווה שלו. באותו יום אמר אביו, הרבי הרש"ב, מאמר חסידות על הפסוק "וחזקת והיית לאיש".

- תספורת מצווה לילדים שיום הולדתם השלישי חל בין פסח ל"ג בעומר ('חלאקה'), מותרת²², ויש לערוך אותה ביום ל"ג בעומר²³.
- ילד שנולד בין ל"ג בעומר לערב חג השבועות, עורכים את תספורתו רק בערב חג השבועות²⁴.

- במידה ואין אפשרות לקיים את התהלוכה והכינוס בל"ג בעומר עצמו באופן הראוי, ניתן להשלים זאת בימים הבאים. אך יש לערוך במקום סיום מסכת כדי שהשמחה תהיה באופן המותר בימי הספירה²¹.

תספורת

- גם בל"ג בעומר לא מסתפרים.

22. ראה שעי"ת ס"ס תצג. 'אוצר מנהגי חב"ד' עמ' רפג-ד.

23. מחצית-השקל ס"ק ג.

24. אג"ק כרך יב עמ' תמא (למי שנולד בכ' אייר - 'אוצר' עמ' רס).

21. ליקוט 'משיחות ט"ו אייר ול"ג בעומר ה'תשמ"ו ס"ב, לקוטי שיחות חלק לו עמ' 122.

בית חב"ד, בית הכנסת, לעסק או לחוסד החינוכי
התוכן מתעדכן כל העת, בקטעים רלוונטיים
תוכן מרתק ומותאם לקהל היעד

תכנית חידוד
לארץ הודש
55% הנחה
לשנה
ראשונה

JEM ישראל < did.li/JEM-tv < 03-3083554

לחיות עם הרבי - סביב השעון
וידאו מהרבי ברצף
בכל שעות היממה

לימוד תורה ביראת שמיים

רבי חנינא בן דוסא אומר: כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו, חכמתו מתקיימת. וכל שחכמתו קודמת ליראת חטאו, אין חכמתו מתקיימת (פרק ג, משנה ט)

ישנו הבדל בין התורה שבכתב לתורה שבעל פה:

התורה שבכתב היא מלכתחילה נעלית מהשכל. הכול יודעים שאת התורה שבכתב נתן הקדוש ברוך הוא למשה רבינו בהר סיני, ומובן מאליה שהגישה לתורה שבכתב היא לא מתוך חקירות ופלפולים של שכל אלא מתוך אמונה.

לעומת זאת, כל עניינה של התורה שבעל פה הוא לבאר בסברות של שכל את מה שנאמר בקיצור בתורה שבכתב, וכן ללמוד דינים שלא נאמרו בתורה שבכתב בפירוש, בעזרת השוואות וראיות שכליות. אך באופן שנראה אולי מפתיע, גם אם יש לאדם ראיות רבות וחזקות, הוא לא יכול לפסוק לפי מסקנות השכל האישי שלו אם זה בסתירה לדברי הפוסקים הראשונים והאחרונים, שפסק ההלכה שלהם התקבל בתפוצות ישראל.

על כך יכול אדם לטעון: הרי מדובר כאן על התורה שבעל פה, שמלכתחילה ניתנה לשכל האדם. והרי הפוסקים שפסקו דין זה בדורות קודמים, פסקו כך רק משום שהיו להם ראיות שכליות בעניין. ואם כן, כיוון שבשכלו שלו מתקבל אחרת - מדוע עליו להתחשב עם הפסק שלהם?

התשובה לזה היא שהגישה הנכונה של יהודי לתורה, גם לתורה שבעל פה, היא מתוך אמונה ויראת שמיים, כפי שאומרת המשנה כאן: "כל שיראת חטאו קודמת לחוכמתו, חוכמתו מתקיימת". התורה שבעל פה בוודאי דורשת עיון ועיסוק שכלי, אבל זה יכול להתקיים רק אם נקודת המוצא היא יראת שמיים שקודמת לכל וקודמת גם לחוכמה עצמה. אך אם מתחילים מהחוכמה ורק אחר כך באה יראת החטא, אין קיום לאותה חוכמה.

(תורת מנחם, כרך כה, עמוד 103)

גם תורה וגם תפילה

רבי אלעזר בן עזריה אומר: אם אין תורה אין דרך ארץ, אם אין דרך ארץ אין תורה. אם אין חכמה אין יראה, אם אין יראה אין חכמה. אם אין דעת אין בינה, אם אין בינה אין דעת. אם אין קמח אין תורה, אם אין תורה אין קמח. (פרק ג, משנה יז)

אומרת המשנה: "אם אין קמח - אין תורה; אם אין תורה, אין קמח". הקמח הוא הלחם שהאדם יוצר מלמטה, ואילו התורה היא המזון לנשמה שמגיע מלמעלה. וכשם שבגשמיות צריך את שניהם, גם את הקמח וגם את התורה, כך גם בעבודת ה'.

ה"קמח" הוא עבודת התפילה, שבה האדם עובד בכוחות עצמו ומתעלה למעלה, כמו שכתוב על התפילה "סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה". ה"תורה" היא עבודת לימוד התורה, שבה האדם מקבל השפעה רוחנית אלוקית מלמעלה. ואי אפשר להסתפק באחד מהם בלבד, לימוד התורה או עבודת התפילה - וחובה לשלב בין שניהם.

(תורת מנחם, כרך יז, עמוד 3)

שניים מקרא ואחד תרגום

מוקדש לע"נ הרה"ת ר' מנחם מענדל הכהן ב"ר הרה"ת יהושע זעליק
הכהן ע"ה ומרת גאלדא בת הרה"ת מרדכי ירחמיאל חיים לימא ע"ה

א וידבר יהוה אל־משה אחרי מות שני בני אהרן
בקרבתם לפני־יהוה וימתו: וידבר יהוה אל־משה אחרי
מות שני בני אהרן בקרבתם לפני־יהוה וימתו: ומליל יי
עם משה בחר דמיתו תרין בני אהרן בקרוביהון אשתא
ניכריא קדם יי ומיתו: ב ויאמר יהוה אל־משה דבר
אל־אהרן אחיך ואל־יבא בכל־עת אל־הקדש מבית
לפרכת אל־פני הכפרת אשר עליה־ארן ולא ימות כי
בעון אראה עליה־כפרת: ויאמר יהוה אל־משה דבר
אל־אהרן אחיך ואל־יבא בכל־עת אל־הקדש מבית
לפרכת אל־פני הכפרת אשר עליה־ארן ולא ימות כי בעון
אראה עליה־כפרת: ואמר יי למשה מלל עם אהרן אחוד
ולא יהי עלל ככל עדן לקודשא מגיו לפרכתא לקדם
כפרתא די על ארזא ולא ימות ארי בענא אנא מתגלי
על בית כפרתא: ג בזאת יבא אהרן אל־הקדש בפר
בן־בקר לחטאת ואיל לעלה: בזאת יבא אהרן אל־
הקדש בפר בן־בקר לחטאת ואיל לעלה: בדא יהי עלל
אהרן לקודשא בתור בר תורי לחטאתא ודכר לעלתא:
ד בתנת־בד קדש ילבש ומכנסי־בד יהיו על־בשרו
ובאבנט בד יחגר ובמזנפת בד יצנף בגדי־קדש הם
ורחץ במים את־בשרו ולבשם: בתנת־בד קדש ילבש
ומכנסי־בד יהיו על־בשרו ובאבנט בד יחגר ובמזנפת בד
יצנף בגדי־קדש הם ורחץ במים את־בשרו ולבשם: כתונא
דבוץא קודשא ילבש ומכנסי־בד יחגר ויהו על כסרה
ובקמניא דבוץא יסר ובמזנפתא דבוץא יחת גרישה
לבושי קודשא אנון ויסחי כמנא ית כסרה וילבשנון:
ה ומאת עדת בני ישראל יקח שני־שעירי עזים
לחטאת ואיל אחר לעלה: ומאת עדת בני ישראל יקח
שני־שעירי עזים לחטאת ואיל אחר לעלה: ומן כנשתא
דבני ישראל יסב תרין צפירי עזין לחטאתא ודכר חד
לעלתא: ו והקריב אהרן את־פר החטאת אשר־לו
וכפר בעדו וכעד ביתו: והקריב אהרן את־פר החטאת
אשר־לו וכפר בעדו וכעד ביתו: ויקרב אהרן ית תורא
דחטאתא די לה ויכפר עלוהי ועל אנש ביתה ויכוס ית תורא דחטאתא די לה
ויקח מלא־המחמה גחלי־אש מעל המזבח
מלפני יהוה ומלא חפניו קמרת סמים דקה והביא
מבית לפרכת: ולקח מלא־המחמה גחלי־אש מעל
המזבח מלפני יהוה ומלא חפניו קמרת סמים דקה והביא
מבית לפרכת: ויסב מלי מחתאתא גומרין דאשא מעלוי
מדבחתא מן קדם יי ומלי חפניה קמרת בוסמין דקיקין
ויעל מגיו לפרכתא: י ונתן את־הקמרת על־האש לפני
יהוה וכפה: ענן הקמרת את־הכפרת אשר על־
העדות ולא ימות: ונתן את־הקמרת על־האש לפני
יהוה וכפה: ענן הקמרת את־הכפרת אשר על־העדות
ולא ימות: ויתן ית קטורת בוסמא על אשתא לקדם יי
וחפי עננא קטרתא ית כפרתא די על סהדווא ולא ימות:
י וילקח מדם הפר והזה באצבעו על־פני הכפרת
קדמה ולפני הכפרת יזה שבע־פעמים מן־הדם

א וידבר יהוה אל־משה אחרי מות שני בני אהרן
בקרבתם לפני־יהוה וימתו: וידבר יהוה אל־משה אחרי
מות שני בני אהרן בקרבתם לפני־יהוה וימתו: ומליל יי
עם משה בחר דמיתו תרין בני אהרן בקרוביהון אשתא
ניכריא קדם יי ומיתו: ב ויאמר יהוה אל־משה דבר
אל־אהרן אחיך ואל־יבא בכל־עת אל־הקדש מבית
לפרכת אל־פני הכפרת אשר עליה־ארן ולא ימות כי
בעון אראה עליה־כפרת: ויאמר יהוה אל־משה דבר
אל־אהרן אחיך ואל־יבא בכל־עת אל־הקדש מבית
לפרכת אל־פני הכפרת אשר עליה־ארן ולא ימות כי בעון
אראה עליה־כפרת: ואמר יי למשה מלל עם אהרן אחוד
ולא יהי עלל ככל עדן לקודשא מגיו לפרכתא לקדם
כפרתא די על ארזא ולא ימות ארי בענא אנא מתגלי
על בית כפרתא: ג בזאת יבא אהרן אל־הקדש בפר
בן־בקר לחטאת ואיל לעלה: בזאת יבא אהרן אל־
הקדש בפר בן־בקר לחטאת ואיל לעלה: בדא יהי עלל
אהרן לקודשא בתור בר תורי לחטאתא ודכר לעלתא:
ד בתנת־בד קדש ילבש ומכנסי־בד יהיו על־בשרו
ובאבנט בד יחגר ובמזנפת בד יצנף בגדי־קדש הם
ורחץ במים את־בשרו ולבשם: בתנת־בד קדש ילבש
ומכנסי־בד יהיו על־בשרו ובאבנט בד יחגר ובמזנפת בד
יצנף בגדי־קדש הם ורחץ במים את־בשרו ולבשם: כתונא
דבוץא קודשא ילבש ומכנסי־בד יחגר ויהו על כסרה
ובקמניא דבוץא יסר ובמזנפתא דבוץא יחת גרישה
לבושי קודשא אנון ויסחי כמנא ית כסרה וילבשנון:
ה ומאת עדת בני ישראל יקח שני־שעירי עזים
לחטאת ואיל אחר לעלה: ומאת עדת בני ישראל יקח
שני־שעירי עזים לחטאת ואיל אחר לעלה: ומן כנשתא
דבני ישראל יסב תרין צפירי עזין לחטאתא ודכר חד
לעלתא: ו והקריב אהרן את־פר החטאת אשר־לו
וכפר בעדו וכעד ביתו: והקריב אהרן את־פר החטאת
אשר־לו וכפר בעדו וכעד ביתו: ויקרב אהרן ית תורא
דחטאתא די לה ויכפר עלוהי ועל אנש ביתה: ז ולקח
את־שני השעירים והעמיד אתם לפני יהוה פתח אהל
מועד: ולקח את־שני השעירים והעמיד אתם לפני יהוה

בִּאֲצָבָעוֹ: וְלָקַח מִדָּם הַפֶּר וְהָיָה בִּאֲצָבָעוֹ עַל־פְּנֵי הַכִּפֹּרֶת
 קֹדֶמָּה וְלִפְנֵי הַכִּפֹּרֶת יָיָה שִׁבְעַת־פַּעַמִּים מִן־הַדָּם בִּאֲצָבָעוֹ:
 וְיֹסֵב מִדָּמָא דְתוֹרָא וְיִדִּי בִּאֲצָבָעָה עַל אִפִּי כִפְרָתָא קֹדֶמָּה
 וְלִקְדָּם כִּפְרָתָא יְדִי שִׁבְעַת זְמַנִּין מִן דָּמָא בִּאֲצָבָעָה:
 טו וְשִׁחֹט אֶת־הַשְּׂעִיר הַחֲטָאֹת אֲשֶׁר לָעָם וְהִבִּיֵּא אֹתֹהּ
 דָּמֹו אֶל־מִבְּיַת לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת־דָּמֹו כַּאֲשֶׁר עָשָׂה
 לְדָם הַפֶּר וְהָיָה אֹתוֹ עַל־הַכִּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכִּפֹּרֶת:
 וְשִׁחֹט אֶת־הַשְּׂעִיר הַחֲטָאֹת אֲשֶׁר לָעָם וְהִבִּיֵּא אֹתִידָמֹו
 אֶל־מִבְּיַת לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת־דָּמֹו כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָם הַפֶּר
 וְהָיָה אֹתוֹ עַל־הַכִּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכִּפֹּרֶת: וְיִכּוֹס יָת צִפְרִיָּא
 דְּחִטָּאֲתָא דִּי לַעֲמָא וְעַל יָת דָּמָה לְמִגְדִּי לְפָרֻכְתָּא וְיַעֲבֹד
 לְדָמָה כְּמָא דִּי עָבֹד לְדָמָא דְתוֹרָא וְיִדִּי יָתָה עַל כִּפְרָתָא
 וְלִקְדָּם כִּפְרָתָא: טז וְכִפֹּר עַל־הַקֹּדֶשׁ מִטְּמֵאֹת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטָּאוֹתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאַהֲלֵה
 מוֹעֵד הַשָּׁבוֹן אֹתָם בְּתוֹךְ טְמֵאֹתָם: וְכִפֹּר עַל־הַקֹּדֶשׁ
 מִטְּמֵאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטָּאוֹתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה
 לְאַהֲלֵה מוֹעֵד הַשָּׁבוֹן אֹתָם בְּתוֹךְ טְמֵאֹתָם: וְיִכְפֹּר עַל
 קוֹדֶשָׁא מְסוּאָבָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִמְרִידֵיהוֹן לְכָל חֲטָאֵיהוֹן
 וְכֵן יַעֲבֹד לְמִשְׁפַּן זְמָנָא דְשָׁרִי עֲמֵהוֹן כְּגוֹ סוֹאֲבָתְהוֹן:
 ז' וְכָל־אֲדָם לֹא־יִהְיֶה | בְּאַהֲלֵה מוֹעֵד בְּבֹאֹו לְכַפֵּר
 בְּקֹדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וְכִפֹּר בְּעֵרֹו וּבְעֵד בֵּיתוֹ וּבְעֵד
 בְּלִקְתֵּל יִשְׂרָאֵל: וְכָל־אֲדָם לֹא־יִהְיֶה | בְּאַהֲלֵה מוֹעֵד בְּבֹאֹו
 לְכַפֵּר בְּקֹדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וְכִפֹּר בְּעֵרֹו וּבְעֵד בֵּיתוֹ וּבְעֵד
 בְּלִקְתֵּל יִשְׂרָאֵל: וְכָל אָנָּשׁ לֹא יִהְיֶה בְּמִשְׁפַּן זְמָנָא בְּמַעֲלָה
 לְכַפֵּרָא בְּקוֹדֶשָׁא עַד מִפְקָה וְיִכְפֹּר עֲלוּהִי וְעַל אָנָּשׁ בֵּיתָה
 וְעַל כָּל קְהֵלָא דְיִשְׂרָאֵל: י' וְיֵצֵא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר
 לִפְנֵי־יְהוָה וְכִפֹּר עֲלָיו וְלָקַח מִדָּם הַפֶּר וּמִדָּם הַשְּׂעִיר
 וְנָתַן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְיֵצֵא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר
 לִפְנֵי־יְהוָה וְכִפֹּר עָלָיו וְלָקַח מִדָּם הַפֶּר וּמִדָּם הַשְּׂעִיר וְנָתַן
 עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב: וְיִפּוֹק לְמִדְּבָחָא דִּי קֳדָם יי
 וְיִכְפֹּר עֲלוּהִי וְיֹסֵב מִדָּמָא דְתוֹרָא וּמִדָּמָא דְצִפְרִיָּא וְיִתֵּן
 עַל קַרְנֵת מִדְּבָחָא סָחֹר סָחֹר: יט וְהָיָה עָלָיו מִן־הַדָּם
 בִּאֲצָבָעוֹ שִׁבְעַת פַּעַמִּים וְטָהֲרוּ וְקִדְּשׁוּ מִטְּמֵאֹת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל: וְהָיָה עָלָיו מִן־הַדָּם בִּאֲצָבָעוֹ שִׁבְעַת פַּעַמִּים וְטָהֲרוּ
 וְקִדְּשׁוּ מִטְּמֵאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: וְיִדִּי עֲלוּהִי מִן דָּמָא
 בִּאֲצָבָעָה שִׁבְעַת זְמַנִּין וְיִדְכֶנָּה וְיִקְדְּשֶׁנָּה מְסוּאָבָא בְּנֵי

יִשְׂרָאֵל: כ וְכָל־הַ מִכְּפָר אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אַהֲלֵה מוֹעֵד
 וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהַקְרִיב אֶת־הַשְּׂעִיר הַחִי: וְכָל־הַ מִכְּפָר
 אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אַהֲלֵה מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהַקְרִיב אֶת־
 הַשְּׂעִיר הַחִי: וְיִשְׁחֹט מִלְּכַפְרָא עַל קוֹדֶשָׁא וְעַל מִשְׁפַּן זְמָנָא
 וְעַל מִדְּבָחָא וְיִקְרֹב יָת צִפְרִיָּא חֲזָא: כא וְסִמְלֹךְ אֶהְרֹן
 אֶת־שְׁתֵּי יָדָיו עַל־רֹאשׁ הַשְּׂעִיר הַחִי וְהִתְוֹדָה עָלָיו
 אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־פִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־
 חַטָּאוֹתָם וְנָתַן אֹתָם עַל־רֹאשׁ הַשְּׂעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד־אִישׁ
 עֹתִי הַמִּדְבָּרָה: וְסִמְלֹךְ אֶהְרֹן אֶת־שְׁתֵּי יָדָיו עַל־רֹאשׁ
 הַשְּׂעִיר הַחִי וְהִתְוֹדָה עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 וְאֶת־כָּל־פִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטָּאוֹתָם וְנָתַן אֹתָם עַל־רֹאשׁ
 הַשְּׂעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד־אִישׁ עֹתִי הַמִּדְבָּרָה: וְיִסְמֹךְ אֶהְרֹן יָת
 תַּרְמִין יְדוּהִי עַל רִישׁ צִפְרִיָּא חֲזָא וְיִדִּי עֲלוּהִי יָת כָּל
 עֲוֹנוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיָת כָּל מְרִידֵיהוֹן לְכָל חֲטָאֵיהוֹן וְיִתֵּן
 תַּהֲוֹן עַל רִישׁ צִפְרִיָּא וְיִשְׁלַח בְּיַד גֹּבֵר דְּזָמִין לְמַחֵף
 לְמִדְבָּרָא: כב וְנִשָּׂא הַשְּׂעִיר עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתָם אֶל־
 אֶרֶץ גְּזֵרָה וְשִׁלַּח אֶת־הַשְּׂעִיר בַּמִּדְבָּר: וְנִשָּׂא הַשְּׂעִיר
 עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתָם אֶל־אֶרֶץ גְּזֵרָה וְשִׁלַּח אֶת־הַשְּׂעִיר
 בַּמִּדְבָּר: וְיִטוֹל צִפְרִיָּא עֲלוּהִי יָת כָּל חוֹבֵי־הוֹן לְאַרְעָא דְלֹא
 יִתְכַּבֵּא וְיִשְׁלַח יָת צִפְרִיָּא בַּמִּדְבָּרָא: כג וְכָא אֶהְרֹן אֶל־
 אֶהֱלֵה מוֹעֵד וּפִשְׁטֹת אֶת־בְּגָדֵי הַכֹּהֵן אֲשֶׁר לְבָשׁ בְּבֹאֹו
 אֶל־הַקֹּדֶשׁ וְהִנִּיחָם שָׁם: וְכָא אֶהְרֹן אֶל־אַהֲלֵה מוֹעֵד
 וּפִשְׁטֹת אֶת־בְּגָדֵי הַכֹּהֵן אֲשֶׁר לְבָשׁ בְּבֹאֹו אֶל־הַקֹּדֶשׁ וְהִנִּיחָם
 שָׁם: וְיִיעוֹל אֶהְרֹן לְמִשְׁפַּן זְמָנָא וְיִשְׁלַח יָת לְבוּשֵׁי בּוֹצָא
 דִּי לְבָשׁ בְּמַעֲלָה לְקוֹדֶשָׁא וְיַעֲזָנֶנּוּ תַּמָּן: כד וְרַחֵץ
 אֶת־בִּשְׁרוֹ בַּמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ וְלָבַשׁ אֶת־בְּגָדָיו וְיֵצֵא
 וְעָשָׂה אֶת־עֲלֹתוֹ וְאֶת־עֲלֹת הָעֵם וְכִפֹּר בְּעֵרֹו וּבְעֵד
 הָעֵם: וְרַחֵץ אֶת־בִּשְׁרוֹ בַּמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ וְלָבַשׁ
 אֶת־בְּגָדָיו וְיֵצֵא וְעָשָׂה אֶת־עֲלֹתוֹ וְאֶת־עֲלֹת הָעֵם וְכִפֹּר
 בְּעֵרֹו וּבְעֵד הָעֵם: וְיִסְחִי יָת בִּסְרָה כְּמֵיָא בְּאִתֵּר קָדִישׁ
 וְלָבַשׁ יָת לְבוּשׁוֹהִי וְיִפּוֹק וְיַעֲבֹד יָת עֲלֹתָה וְיָת עֲלֹת עֲמָא
 וְיִכְפֹּר עֲלוּהִי וְעַל עֲמָא:

שני כה וְאֶת חֲלָב הַחֲטָאֹת וְקִטְוֵי הַמִּזְבֵּחַ: וְאֶת חֲלָב
 הַחֲטָאֹת וְקִטְוֵי הַמִּזְבֵּחַ: וְיָת תַּרְבָּא דְּחִטָּאֲתָא יִסֵּק
 לְמִדְּבָחָא: כו וְהַמְשִׁלַּח אֶת־הַשְּׂעִיר לְעֹזָאוֹל וְכִבְּס
 בְּגָדָיו וְרַחֵץ אֶת־בִּשְׁרוֹ בַּמַּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבוֹא אֶל־

לשִׁמְשָׁא תַחֲנוֹת אָבוּיָה וְיִלְכֵּשׁ יֵת לְבוּשֵׁי בּוּצָא לְבוּשֵׁי
קוּדְשָׁא: וְג' וּכְפָר אֶת־מִקְדָּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד
וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ יַכּוּר וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל־פְּלִעֵם הַקֹּהֵל
יַכּוּר: וּכְפָר אֶת־מִקְדָּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־
הַמִּזְבֵּחַ יַכּוּר וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל־פְּלִעֵם הַקֹּהֵל יַכּוּר:
וּכְפָר עַל מִקְדָּשׁ קוּדְשָׁא וְעַל מִשְׁכַּן זְמָנָא וְעַל מִדְּבָרָא
יַכּוּר וְעַל כְּהֻנָּא וְעַל כָּל עֲמָא דְקֻלָּא יַכּוּר: לֹא וְהִיתְהִי
זֹאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל־
חַטֹּאתֵם אַחַת בַּשָּׁנָה וְיַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
מֹשֶׁה: וְהִיתְהִי זֹאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִכָּל־חַטֹּאתֵם אַחַת בַּשָּׁנָה וְיַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
אֶת־מֹשֶׁה: וְהָיִי דָא לְכוּן לְקִים עֲלֵם לְכַפֵּר עַל בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל מִכָּל חוֹבִיָּהוֹן חֲדָא בְּשִׁתָּא וְעַבְדָּא כְּמָא דִּי פְקִידִי יִי
יֵת מֹשֶׁה: פ א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וַיְדַבֵּר
אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמַלִּיל יִי עִם מֹשֶׁה לְמִימְרֵ: ב דַּבֵּר
אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו וְאֵל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ
אֲלֵיהֶם זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: דַּבֵּר
אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו וְאֵל כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם זֶה
הַדָּבָר אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה לֵאמֹר: מַלִּל עִם אַהֲרֹן וְעִם בְּנוֹיָה
וְעִם כָּל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לַהֲזֹן דִּין פְּתָנָמָא דִּי פְקִידִי יִי
לְמִימְרֵ: ג אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁחַט שׂוֹר
אוֹכֵשֵׁב אוֹרְעוֹ בַּמַּחֲנֶה אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁחַט מַחוּץ לַמַּחֲנֶה:
אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִשְׁחַט שׂוֹר אוֹכֵשֵׁב אוֹרְעוֹ
בַּמַּחֲנֶה אוֹ אֲשֶׁר יִשְׁחַט מַחוּץ לַמַּחֲנֶה: גִּבֹּר גִּבֹּר מִבֵּית
יִשְׂרָאֵל דִּי יְכֹס תוֹר אוֹ אֹמֵר אוֹ עֲזָא בְּמִשְׁרִיתָא אוֹ דִּי
יְכֹס מִבָּרָא לְמִשְׁרִיתָא: ד וְאֶל־פִּתְחֹת אֹהֶל מוֹעֵד לֹא
הֵבִיאוּ לְחֻקְרִיב קֶרֶבֶן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם
יִחְשֹׁב לְאִישׁ הַהוּא דָּם שִׁפְדָּ וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא
מִקֶּרֶב עַמּוֹ: וְאֶל־פִּתְחֹת אֹהֶל מוֹעֵד לֹא הֵבִיאוּ לְחֻקְרִיב
קֶרֶבֶן לַיהוָה לִפְנֵי מִשְׁכַּן יְהוָה דָּם יִחְשֹׁב לְאִישׁ הַהוּא דָּם
שִׁפְדָּ וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִקֶּרֶב עַמּוֹ: וְלִתְרַע מִשְׁכַּן זְמָנָא
לֹא אֵיתָה לְקִרְבָּא קֶרְבָּנָא קָדָם יִי קָדָם מִשְׁכָּנָא דִּי דְמָא
יִתְחַשֵּׁב לְגִבְרָא הַהוּא דְמָא אֲשֶׁר וְיִשְׁתִּימִי אֲנָשָׁא הַהוּא
מִגֹּז עַמָּה: ה לְמַעַן אֲשֶׁר יָבִיאוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־זִבְחֵיהֶם
אֲשֶׁר הֵם זִבְחִים עַל־פְּנֵי הַשְּׁדָה וְהֵבִיָּאִם לַיהוָה
אֶל־פִּתְחֹת אֹהֶל מוֹעֵד אֶל־הַכְּהֹן וְזָבְחוּ זִבְחֵי שְׁלָמִים

יִכְפֹּר: כִּי־נִפְשׁ הַבָּשָׂר בָּדָם הוּא וְאֵי נִתְּנוּ לָכֶם
עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי־הֵדָם הוּא בְּנֶפֶשׁ יִכְפֹּר:
אֲרִי נֶפֶשׁ בִּסְרָא בְדָמָא הִיא וְאַנָּה יְהֻבְתָּה לְכֹון עַל
מִדְבָּחָא לְכַפֵּרָא עַל נַפְשֹׁתֵיכֹון אֲרִי דְמָא הוּא עַל נֶפֶשָׁא
מִכְפֹּר: יֵד עַל־כֶּן אֲמַרְתִּי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּלִי־נֶפֶשׁ מִכֶּם
לֹא־תֹאכַל דָּם וְהִגֵּר הִגֵּר בְּתוֹכְכֶם לֹא־יֹאכַל דָּם:
עַל־כֶּן אֲמַרְתִּי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּלִי־נֶפֶשׁ מִכֶּם לֹא־תֹאכַל דָּם
וְהִגֵּר הִגֵּר בְּתוֹכְכֶם לֹא־יֹאכַל דָּם: עַל כֶּן אֲמַרְתִּי לְבְנֵי
יִשְׂרָאֵל כֹּל אֲנֶשׁ מִכֹּון לֹא יִכּוּל דְּמָא וְגִינְרָא דִּיתְגִּירֹון
בִּינִיכֹון לֹא יִכּוּל דְּמָא: יֵד וְאִישׁ אִישׁ מִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
וּמִן־הִגֵּר הִגֵּר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר יִצּוֹר צִיד חַיָּה אוֹ־עוֹף
אֲשֶׁר יֹאכַל וְשִׁפֹּךְ אֶת־דָּמֹו וְכִסְהוּ בְּעַפְרָא: וְאִישׁ אִישׁ
מִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן־הִגֵּר הִגֵּר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר יִצּוֹר צִיד חַיָּה
אוֹ־עוֹף אֲשֶׁר יֹאכַל וְשִׁפֹּךְ אֶת־דָּמֹו וְכִסְהוּ בְּעַפְרָא: וְגִבֹּר
גִּבֹּר מִן בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּינְרָא דִּיתְגִּירֹון בִּינִיכֹון דִּי יִצּוֹר
צִידָא חַיָּתָא אוֹ עוֹפָא דִּי מִתְאַכַּל וְיִישׁוּד יֵת דְּמָה וְכִסְגָּה
בְּעַפְרָא: יֵד כִּי־נִפְשׁ כְּלִי־בָשָׂר דְּמֹו בְּנֶפֶשׁ הוּא וְאֲמַר
לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּם כְּלִי־בָשָׂר לֹא תֹאכְלוּ כִּי נֶפֶשׁ
כְּלִי־בָשָׂר דְּמֹו הוּא כְּלִי־אֲכָלִיו יִכְרַת: כִּי־נִפְשׁ כְּלִי־בָשָׂר
דְּמֹו בְּנֶפֶשׁ הוּא וְאֲמַר לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל דָּם כְּלִי־בָשָׂר לֹא
תֹאכְלוּ כִּי נֶפֶשׁ כְּלִי־בָשָׂר דְּמֹו הוּא כְּלִי־אֲכָלִיו יִכְרַת: אֲרִי
נֶפֶשׁ כֹּל בִּסְרָא דְּמָה בְּנֶפֶשָׁה הוּא וְאֲמַרְתִּי לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
דָּם כֹּל בִּסְרָא לֹא תִיכְלוּן אֲרִי נֶפֶשׁ כֹּל בִּסְרָא דְּמָה הִיא
כֹּל דִּי־כִלְגָּה יִשְׁתִּיצי: טו וְכִלְגָּנֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל נִבְלָה
וּטְרֵפָה בְּאֹרֶחַ וּבִגֵּר וְכִכְסִּים בְּגִדָיו וְרִחָן בְּמִים וְטִמָּא
עַד־הָעֶרֶב וְטָהֹר: וְכִלְגָּנֶפֶשׁ אֲשֶׁר תֹּאכַל נִבְלָה וּטְרֵפָה
בְּאֹרֶחַ וּבִגֵּר וְכִכְסִּים בְּגִדָיו וְרִחָן בְּמִים וְטִמָּא עַד־הָעֶרֶב
וְטָהֹר: וְכֹל אֲנֶשׁ דִּי יִכּוּל נְכִילָא וְתִבְיָרָא בִּצְיָבָא וּבְגִינְרָא
וְיִצְבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיִסְחִי בְּמִזָּא וְיִהִי מְסָבָב עַד רִמְשָׁא
וְיִדְבִּי: טז וְאִם לֹא יִכְכֶּם וּבִשְׂרוּ לֹא יִרְחֹן וְנִשָּׂא עֹנֹו:
וְאִם לֹא יִכְכֶּם וּבִשְׂרוּ לֹא יִרְחֹן וְנִשָּׂא עֹנֹו: וְאִם לֹא יִצְבַּע
וּבִסְרָה לֹא יִסְחִי וְיִקְבַּל חוּבָה: פ א וְיִדְבֵּר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה לֵאמֹר: וְיִדְבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: וּמִלִּיל יֵד עִם
מֹשֶׁה מִמִּימֵר: ב דְּבַר אֶל־בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲמַרְתָּ אֲלֵהֶם
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: דְּבַר אֶל־בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֲמַרְתָּ אֲלֵהֶם
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: מִלֵּל עִם בְנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִמַּר לְהוֹן אָנָּה

לִיהוָה אוֹתָם: לְמַעַן אֲשֶׁר יָבִיאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־זִבְחֵיהֶם
אֲשֶׁר תֵּם זִבְחִים עַל־פְּנֵי הַשֹּׁדֶה וְהִבִּיאֵם לִיהוָה אֶל־פֶּתַח
אֹהֶל מוֹעֵד אֶל־הַכֹּהֵן וְזָבְחוּ זִבְחֵי שְׁלָמִים לִיהוָה אוֹתָם:
בְּדִיל דִּי יִיתֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יֵת דְּכִחִיהוֹן דִּי אֲנוּן דְּכִחִין
עַל אִפִּי חֻקְלָא וְיִתְנֹון לְקָדָם יֵד לְתַרַע מִשְׁפָּן זְמָנָא לְוֹת
כְּהֵנָּה וְיִכְסֹון נִכְסֵת קוֹדֶשִׁין קָדָם יֵד יְתִחוּן: ו וְזָרַק הַכֹּהֵן
אֶת־הַדָּם עַל־מִזְבֵּחַ יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהַקְטִיר
הַחֹלֶב לְרִיחַ נִיחֹחַ לִיהוָה: וְזָרַק הַכֹּהֵן אֶת־הַדָּם עַל־
מִזְבֵּחַ יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד וְהַקְטִיר הַחֹלֶב לְרִיחַ נִיחֹחַ
לִיהוָה: וְזִרְזוּק כְּהֵנָּה יֵת דְּמָא עַל מִדְבָּחָא דִּי בְּתַרַע
מִשְׁפָּן זְמָנָא וְיִסַּק תְּרַבָּא לֹא־תִקְבֹּלָא בְּרַעְזָא קָדָם יֵד:
ז וְלֹא־יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת־זִבְחֵיהֶם לְשַׁעֲרִים אֲשֶׁר תֵּם זִנִּים
אֲחֵרֵיהֶם חֶקֶת עוֹלָם תְּהִי־זָאת לָהֶם לְדֹרֹתָם: וְלֹא־
יִזְבְּחוּ עוֹד אֶת־זִבְחֵיהֶם לְשַׁעֲרִים אֲשֶׁר תֵּם זִנִּים אֲחֵרֵיהֶם
חֶקֶת עוֹלָם תְּהִי־זָאת לָהֶם לְדֹרֹתָם: וְלֹא יִדְכָחוּן עוֹד
יֵת דְּכִחִיהוֹן לְשַׁדִּין דִּי אֲנוּן טַעֲן בְּתִרְיָהוֹן קִים עֲלֵם תְּהִי
דָּא לְהוֹן לְדִרְיָהוֹן:

שְׁלִישִׁי ח וְאֲלֵהֶם תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל
וּמִן־הִגֵּר אֲשֶׁר־יִגִּיר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר־יַעֲלֶה עֹלָה אוֹ־זֶבֶח:
וְאֵלֵהֶם תֹּאמַר אִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הִגֵּר אֲשֶׁר־יִגִּיר
בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר־יַעֲלֶה עֹלָה אוֹ־זֶבֶח: וְלְהוֹן תִּמַּר גִּבֹּר גִּבֹּר
מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּינְרָא דִּיתְגִּירֹון בִּינִיכֹון דִּי יִסַּק עֲלֵתָא
אוֹ נִכְסֵת קוֹדֶשִׁיא: ט וְאֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יָבִיֹאנוּ
לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ לִיהוָה וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִעַמּוּיו:
וְאֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לֹא יָבִיֹאנוּ לַעֲשׂוֹת אוֹתוֹ לִיהוָה
וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מִעַמּוּיו: וְלְתַרַע מִשְׁפָּן זְמָנָא לֹא
אִיתְנָה לְמַעַבְדַּד יְתָה קָדָם יֵד וְיִשְׁתִּיצי אֲנִשָּׂא הַהוּא מַעֲמָה:
י וְאִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן־הִגֵּר הִגֵּר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר
יֹאכַל כְּלִי־דָם וְנִתְּתִי פָנָי בְּנֶפֶשׁ הָאֲכֵלָת אֶת־הַדָּם
וְהִכְרַתִּי אוֹתָה מִקֶּרֶב עַמָּה: וְאִישׁ אִישׁ מִבֵּית יִשְׂרָאֵל
וּמִן־הִגֵּר הִגֵּר בְּתוֹכְכֶם אֲשֶׁר יֹאכַל כְּלִי־דָם וְנִתְּתִי פָנָי בְּנֶפֶשׁ
הָאֲכֵלָת אֶת־הַדָּם וְהִכְרַתִּי אוֹתָה מִקֶּרֶב עַמָּה: וְגִבֹּר גִּבֹּר
מִבֵּית יִשְׂרָאֵל וּמִן גִּינְרָא דִּיתְגִּירֹון בִּינִיכֹון דִּי יִכּוּל כֹּל
דְּמָא וְאִתָּן רִיגִיזָא בְּאֲנָשָׁא דִּי־כּוּל יֵת דְּמָא וְאֲשִׁיצי יְתָה מְגוֹ
עַמָּה: יא כִּי־נִפְשׁ הַבָּשָׂר בָּדָם הוּא וְאֵי נִתְּתִיו לָכֶם
עַל־הַמִּזְבֵּחַ לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵיכֶם כִּי־הֵדָם הוּא בְּנֶפֶשׁ

יי אלהכון: ג כמעשה ארץ-מצרים אשר ישבתם-בה לא תעשו וכמעשה ארץ-כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקתיהם לא תלכו: כמעשה ארץ-מצרים אשר ישבתם-בה לא תעשו וכמעשה ארץ-כנען אשר אני מביא אתכם שמה לא תעשו ובחקתיהם לא תלכו: כעובדי עמא דארעא דמצרים די יתבתון בה לא מעבדון וכעובדי עמא דארעא דכנען די אנא מעל יתכון תמן לא מעבדון ובנימוסיהון לא תהכון: ד ארת-משפטי תעשו ואת-חקתי תשמרו ללכת בהם אני יהוה אלהיכם: את-משפטי תעשו ואת-חקתי תשמרו ללכת בהם אני יהוה אלהיכם: ית דיני מעבדון וית קימי תשרון להלכא בהון אנא יי אלהכון: ה ושמרתם את-חקתי ואת-משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני יהוה: ושמרתם את-חקתי ואת-משפטי אשר יעשה אתם האדם וחי בהם אני יהוה: ותשרון ית קימי וית דיני די יעבד יתהון אנשא ויחי בהון לחיי עלמא אנא יי: ס ואיש איש אל-פלשאר בשורו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהוה: איש איש אל-פלשאר בשורו לא תקרבו לגלות ערוה אני יהוה: גבר גבר לכל קריב בסרה לא תקרבו לגלצה עריא אנא יי: ז ערות אביד וערות אמך לא תגלה אמך הוא לא תגלה ערותה: ערות אביד וערות אמך לא תגלה אמך הוא לא תגלה ערותה: ערות אביד וערות אמך לא תגלי אמך היא לא תגלי עריתה: ס ח ערות אשת-אביד לא תגלה ערות אביד הוא: ערות אשת-אביד לא תגלה ערות אביד הוא: ערית אמת אבד לא תגלי ערית אבד היא: ט ערות אחותך בת-אביד או בת-אמך מולדת בית או מולדת חוץ לא תגלה ערותן: ערות אחותך בת-אביד או בת-אמך מולדת בית או מולדת חוץ לא תגלה ערותן: ערית אמת אבד או בת אמך דילידא מן אבד מן אמת אחרי או מן אמך לגבר אחרן לא תגלי עריתה: ס י ערות בת-בגד או בת-ביתך לא תגלה ערותן כי ערותך הנה: ערות בת-בגד או בת-ביתך לא תגלה ערותן כי ערותך הנה: ערית בת ברך או בת בריתך לא תגלי עריתה: ערית ארי עריתך אני: יא ערות בת-אשת אביד מולדת אביד אחותך הוא לא תגלה ערותה:

ערות בת-אשת אביד מולדת אביד אחותך הוא לא תגלה ערותה: ערית בת אמת אבד דילידא מן אבד אחתך היא לא תגלי עריתה: ס יב ערות אחות-אביד לא תגלה שאר אביד הוא: ערות אחות-אביד לא תגלה שאר אביד הוא: ערית אמת אבד לא תגלי קריבת אבד היא: ס יג ערות אחות-אמך לא תגלה כי-שאר אמך הוא: ערות אחות-אמך לא תגלה כי-שאר אמך הוא: ערית אמת אמך לא תגלי ארי קריבת אמך היא: ס יד ערות אחי-אביד לא תגלה אלי-אשתו לא תקרב דדתך הוא: ערות אחי-אביד לא תגלה אלי-אשתו לא תקרב דדתך הוא: ערית אח אבד לא תגלי לאתמה לא תקרב אמת אח אבד היא: ס טו ערות פלתיך לא תגלה אשת בגד הוא לא תגלה ערותה: ערות פלתיך לא תגלה אשת בגד הוא לא תגלה ערותה: ערית פלתיך לא תגלי אמת ברך היא לא תגלי עריתה: ס טז ערות אשת-אחיך לא תגלה ערות אחיך הוא: ערות אשת-אחיך לא תגלה ערות אחיך הוא: ערית אמת אחיך לא תגלי ערית אחיך היא: ס יז ערות אשה ובתה לא תגלה את-בת-בנה ואת-בת-בתה לא תקח לגלות ערותה שארה הנה זמה הוא: ערות אשה ובתה לא תגלה את-בת-בנה ואת-בת-בתה לא תקח לגלות ערותה שארה הנה זמה הוא: ערית אמתא וברתה לא תגלי ית בת ברה וית בת בריתה לא תסב לגלצה עריתה קריבן אנין עצת חטאין היא: יח ואשה אל-אחתה לא תקח לצרר לגלות ערותה עליה בחייה: ואשה אל-אחתה לא תקח לצרר לגלות ערותה עליה בחייה: ואמתא עם אחתה לא תסב לאעקא לגלצה עריתה עלה בחייה: יט ואל-אשה בנות טמאתה לא תקרב לגלות ערותה: ואל-אשה בנות טמאתה לא תקרב לגלות ערותה: ולאמתא ברחוק סוכתה לא תקרב לגלצה עריתה: כ ואל-אשת עמיתך לא-יתתן שכבתך לזרע לטמאה בה: ואל-אשת עמיתך לא-יתתן שכבתך לזרע לטמאה בה: ובאמת חבדך לא תתן שכבתך לזרע לאסתאבא בה: כא ומזרעך לא-יתתן להעביר למלך ולא תחלל את-שם אלהיך אני יהוה: ומזרעך לא-יתתן להעביר למלך ולא תחלל את-שם אלהיך אני יהוה: ומבניך לא

תמן לאַעפּראַ למלך ולא תחל ית שְׁמָא דְאַלְהֵךְ אָנָּא יי:
 רביעי כב וְאַתְּ זִכָּר לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבִי אִשָּׁה תוֹעֵבָה
 הוא: וְאַתְּ זִכָּר לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבִי אִשָּׁה תוֹעֵבָה הוא:
 ועם דְּכוּרָא לֹא תִשְׁכּוּב מִשְׁכְּבִי אִתְתָּא תוֹעֵבָתָא היא:
 כג וּבְכָל-בְּהֵמָה לֹא-תִתֵּן שְׁכָבְתֶּךָ לְטִמְאַהֲרָהּ וְאִשָּׁה
 לֹא-תַעֲמֹד לִפְנֵי בְּהֵמָה לְרִבְעָה תָּבֵל הוּא: וּבְכָל-בְּהֵמָה
 לֹא-תִתֵּן שְׁכָבְתֶּךָ לְטִמְאַהֲרָהּ וְאִשָּׁה לֹא-תַעֲמֹד לִפְנֵי
 בְּהֵמָה לְרִבְעָה תָּבֵל הוּא: וּבְכָל בְּעִירָא לֹא תִתֵּן שְׁכָבְתֶּךָ
 לְאַסְתָּאבָּא בָּהּ וְאַתְתָּא לֹא תָקוּם קֳדָם בְּעִירָא לְמַשְׁלַט
 בָּהּ תָּבֵל הוּא: כד אֶל-תִּטְמָאוּ בְּכָל-אֵלֶּה כִּי בְּכָל-אֵלֶּה
 נִטְמָאוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר-אֲנִי מוֹשְׁלָח מִפְּנֵיכֶם: אֶל-תִּטְמָאוּ
 בְּכָל-אֵלֶּה כִּי בְּכָל-אֵלֶּה נִטְמָאוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר-אֲנִי מוֹשְׁלָח
 מִפְּנֵיכֶם: לֹא תִסְתַּאבֹּן בְּכָל אֶרֶץ אֲרִי בְּכָל אֶרֶץ אֲסַתָּבוּ
 עֲמִמָּא דִּי אָנָּא מְגַלִּי מִן קְדַמִּיכּוֹן: כה וּתְטַמְּא הָאָרֶץ
 וְאֶפְקֹד עֲוֹנָה עָלֶיהָ וְתִקָּא הָאָרֶץ אֶת־יִשְׁבִּיהָ: וְתִטְמָא
 הָאָרֶץ וְאֶפְקֹד עֲוֹנָה עָלֶיהָ וְתִקָּא הָאָרֶץ אֶת־יִשְׁבִּיהָ:
 וְאַסְתָּאבַת אַרְעָא וְאַסְעִרִית חוּבָה עֲלָהּ וְרוֹקִינַת אַרְעָא יֵת
 יִתְבָּהָא: כו וְשִׁמְרַתֶּם אֹתָם אֶת־חֻקְתִּי וְאֶת־מִשְׁפָּטִי וְלֹא
 תַעֲשׂוּ מִכָּל הַתּוֹעֵבָה הָאֵלֶּה הָאֲזִיזָה וְהַגֵּר הַגֵּר
 בְּתוֹכְכֶם: וְשִׁמְרַתֶּם אֹתָם אֶת־חֻקְתִּי וְאֶת־מִשְׁפָּטִי וְלֹא
 תַעֲשׂוּ מִכָּל הַתּוֹעֵבָה הָאֵלֶּה הָאֲזִיזָה וְהַגֵּר הַגֵּר בְּתוֹכְכֶם:
 וְתִשְׁרֹן אֲתוֹן יֵת קִנְיִי וְיֵת דִּינִי וְלֹא תַעֲבֹדוּן מִכָּל
 תּוֹעֵבָתָא הָאֵלִין יִצְיָא וְגִיזָא דִּיתְגִּירוֹן בִּינִיכּוֹן: כז כִּי
 אֶת־כָּל-הַתּוֹעֵבָה הָאֵל עָשׂוּ אֲנִשְׁי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
 לִפְנֵיכֶם וְתִטְמָא הָאָרֶץ: כח אֶת־כָּל-הַתּוֹעֵבָה הָאֵל עָשׂוּ
 אֲנִשְׁי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וְתִטְמָא הָאָרֶץ: אֲרִי יֵת כָּל
 תּוֹעֵבָתָא הָאֵלִין עֲבָדוּ אֲנִשְׁי אַרְעָא דִּי קְדַמִּיכּוֹן וְאַסְתָּאבַת
 אַרְעָא: כח וְלֹא-תִקִּיא הָאָרֶץ אֶתְכֶם בְּטִמְאַכֶּם אֹתָהּ
 כְּאִשֶּׁר קָאָה אֶת־הִגּוֹי אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם: וְלֹא-תִקִּיא הָאָרֶץ
 אֶתְכֶם בְּטִמְאַכֶּם אֹתָהּ כְּאִשֶּׁר קָאָה אֶת־הִגּוֹי אֲשֶׁר
 לִפְנֵיכֶם: וְלֹא תִרוֹקֵן אַרְעָא יִתְכוֹן בְּסַאבִּיכּוֹן יֵתָּה כְּמָא
 דְּרוֹקִינַת יֵת עֲמִמָּא דִּי קְדַמִּיכּוֹן: כט כִּי כָּל־אִשֶּׁר יַעֲשֶׂה
 מִכָּל הַתּוֹעֵבָה הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ הַנִּפְשׁוֹת הַעֲשׂוֹת מִקֶּרֶב
 עַמּוֹם: כִּי כָּל־אִשֶּׁר יַעֲשֶׂה מִכָּל הַתּוֹעֵבָה הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ
 הַנִּפְשׁוֹת הַעֲשׂוֹת מִקֶּרֶב עַמּוֹם: אֲרִי כָּל דִּי יַעֲבֹד מִכָּל
 תּוֹעֵבָתָא הָאֵלִין וְיִשְׁתַּיְצוֹן נִפְשָׁתָא דִּיעֲבֹדוֹן מִגּו עַמְהוֹן:

לְשִׁמְרַתֶּם אֶת־מִשְׁמְרָתִי לְכָל־תִּי עֲשׂוֹת מַחְקוֹת
 הַתּוֹעֵבָה אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא תִטְמָאוּ בָּהֶם אֲנִי
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְשִׁמְרַתֶּם אֶת־מִשְׁמְרָתִי לְכָל־תִּי עֲשׂוֹת
 מַחְקוֹת הַתּוֹעֵבָה אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא תִטְמָאוּ בָּהֶם
 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וְתִשְׁרֹן יֵת מִשְׁרַת מִימִרִי בְּדִיל דְּלֹא
 לְמַעַבְד מְנִימוּסִי תּוֹעֵבָתָא דְאַתְעֲבָדָא קְדַמִּיכּוֹן וְלֹא
 תִסְתַּאבֹּן בָּהוֹן אָנָּא יי אֶלְהֵכּוֹן: וְשִׁמְרַתֶּם אֶת־מִשְׁמְרָתִי
 לְכָל־תִּי עֲשׂוֹת מַחְקוֹת הַתּוֹעֵבָה אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם
 וְלֹא תִטְמָאוּ בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: פ פ פ

פ' פסוקים, כ" כ"ל סימן, עד"ו סימן.

א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
 לֵאמֹר: וּמִלִּיל יי עִם מֹשֶׁה לְמִימַר: קְדוּשִׁים כ דָּבָר אֶל־
 כָּל־עַדְת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוּשִׁים תְּהִיוּ כִּי
 קְדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: דָּבָר אֶל־כָּל־עַדְת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
 וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדוּשִׁים תְּהִיוּ כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 מִלִּיל עִם כָּל כְּנִשְׁתָּא דְבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתִימַר לְהוֹן קְדִישִׁין
 תְּהִיוּ אֲרִי קְדִישׁ אָנָּא יי אֶלְהֵכּוֹן: ג אִישׁ אָמֹ וְאָבִיו
 תִּירָאוּ וְאֶת־שִׁבְתִּי תִשְׁמְרוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: אִישׁ
 אָמֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת־שִׁבְתִּי תִשְׁמְרוּ אֲנִי יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם: גְּבֹר מִן אִמָּה וּמִן אָבִיהָ תְּהִיוּ דְּחִלִּין וְיֵת יוֹמִי
 שְׂבִיָּא דִּילִי תִשְׁרֹן אָנָּא יי אֶלְהֵכּוֹן: ד אֶל־תִּתְּנֻן
 הָאֵלִילִים וְאֶל־הִי מִסְכָּה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי יְהוָה
 אֱלֹהֵיכֶם: אֶל־תִּתְּנֻן אֶל־הָאֵלִילִים וְאֶל־הִי מִסְכָּה לֹא תַעֲשׂוּ
 לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: לֹא תִתְּנֻן בְּתַר טַעוֹן וְדַחְלָן
 דְּמִתְּקָא לֹא תַעֲבֹדוּן לָכּוֹן אָנָּא יי אֶלְהֵכּוֹן: ה וְכִי תִזְבְּחוּ
 זִבְחַ שְׁלָמִים לַיהוָה לְרִצְוֹנְכֶם תִּזְבְּחוּהוּ: וְכִי תִזְבְּחוּ זִבְחַ
 שְׁלָמִים לַיהוָה לְרִצְוֹנְכֶם תִּזְבְּחוּהוּ: וְאֲרִי תִסְסוֹן נִכְסַת
 קוּדְשִׁיא קְדָם יי לְרַעְוָא לָכּוֹן תִּסְסוֹנָה: ו כִּיֹּם זִבְחֶכֶם
 יֵאָכַל וּמִמַּחֲרַת וְהַנּוֹתֵר עַד־יוֹם הַשְּׁלִישִׁי כָּאִשׁ יִשְׂרָאֵל:
 כִּיֹּם זִבְחֶכֶם יֵאָכַל וּמִמַּחֲרַת וְהַנּוֹתֵר עַד־יוֹם הַשְּׁלִישִׁי
 כָּאִשׁ יִשְׂרָאֵל: כִּיֹּם זִבְחֶכֶם יֵאָכַל וְכִיֹּם זִבְחֶכֶם יֵאָכַל וְכִיֹּם זִבְחֶכֶם
 וּדְאִשְׁתָּא עַד יוֹמָא תִּלְתָּאָה בְּנוֹרָא יִתְקַד: ז וְאִם הָאָכַל
 יֵאָכַל כִּיֹּם הַשְּׁלִישִׁי פְּגוּל הוּא לֹא יִרְצָה: וְאִם הָאָכַל
 יֵאָכַל כִּיֹּם הַשְּׁלִישִׁי פְּגוּל הוּא לֹא יִרְצָה: וְאִם אִתְּאָכְלָא
 יִתְאָכַל כִּיֹּם זִבְחֶכֶם יֵאָכַל וְכִיֹּם זִבְחֶכֶם יֵאָכַל וְכִיֹּם זִבְחֶכֶם
 ח וְאָכְלוּ עֲוֹנוֹ יֵשָׁא כִּי־אֶת־קֹדֶשׁ יְהוָה חָלַל וְנִכְרְתָהּ

הנפש ההוא מעמיה: ואכליו עונו ישא כִּי־אֶת־קֹדֶשׁ יְהוָה חָלַל וּגְבַרְתָּה הַנֶּפֶשׁ הַהוּא מֵעַמִּיּוֹ: וְדִיכְלָנָה חוֹבָה יִקְבַּל אָרִי יֵת קוֹדֶשׁא דִּי אַחַל וְיִשְׁתַּיִּצִי אָנְשָׁא הֵהִיא מַעֲמָה: ט וּבְקִצְרְכֶם אֶת־קִצִּיר אֲרֻצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּאֶת שְׂדֶךְ לִקְצֹר וּלְקַט קִצִּירְךָ לֹא תִלְקַט: וּבְקִצְרְכֶם אֶת־קִצִּיר אֲרֻצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּאֶת שְׂדֶךְ לִקְצֹר וּלְקַט קִצִּירְךָ לֹא תִלְקַט: וּבְמַחְצִיכּוֹן יֵת חֲצָא דְאַרְעִיכּוֹן לֹא תִשְׂרִי פֶּאֶתא דְחֻקְךָ לְמַחְצֵד וּלְקַטא דְחֻצְךָ לֹא תִלְקַט: י וּכְרָמְךָ לֹא תַעֲזוֹל וּפְרֵט פְּרָמְךָ לֹא תִלְקַט לַעֲנִי וְלַגֵּר תַּעֲזוֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּכְרָמְךָ לֹא תַעֲזוֹל וּפְרֵט פְּרָמְךָ לֹא תִלְקַט לַעֲנִי וְלַגֵּר תַּעֲזוֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּכְרָמְךָ לֹא תַעֲזוֹל וּנְתָרָא דְכְרָמְךָ לֹא תִלְקַט לַעֲנִי וְלַגִּיּוֹרִי תִשְׁבּוֹק יִתְהוֹן אָנָּה יִי אֱלֹהִיכּוֹן: יא לֹא תִגְנוּבוּ וְלֹא־תִכְחָשׁוּ וְלֹא־תִשְׁקְרוּ אִישׁ בַּעֲמִיתוֹ: לֹא תִגְנוּבוּ וְלֹא תִכְדּוּבוּ וְלֹא תִשְׁקְרוּ אִישׁ בַּחֲבֵרָה: יב וְלֹא־תִשְׁכַּעוּ בִשְׁמִי לִשְׁקֹר וּחְלַלְתָּ אֶת־שֵׁם אֱלֹהִיךָ אֲנִי יְהוָה: וְלֹא־תִשְׁכַּעוּ בִשְׁמִי לִשְׁקֹר וּחְלַלְתָּ אֶת־שֵׁם אֱלֹהִיךָ אֲנִי יְהוָה: וְלֹא תִשְׁכַּעוּן בִּשְׁמִי לִשְׁקָרָא וּמַחַל יֵת שְׁמָא דְאַלְהָךְ אָנָּה יִי: יג לֹא־תַעֲשֶׂק אֶת־רַעְךָ וְלֹא תִגּוֹל לֹא־תִלְוִן פְּעֻלַּת שְׂכִיר אֹתְךָ עַד־בֹּקֶר: לֹא־תַעֲשֶׂק אֶת־רַעְךָ וְלֹא תִגּוֹל לֹא־תִלְוִן פְּעֻלַּת שְׂכִיר אֹתְךָ עַד־בֹּקֶר: לֹא תַעֲשׂוֹק יֵת חֲבֵרְךָ וְלֹא תִאָּסֵּס לֹא תִבִּית אֲגָרָא דְאַגִּירָא לְוִתְךָ עַד צַפְרָא: יד לֹא־תִקְלַל חֵרֶשׁ וּלְפָנֶי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשָׁל וִירָאתָ מֵאֱלֹהִיךָ אֲנִי יְהוָה: לֹא־תִקְלַל חֵרֶשׁ וּלְפָנֶי עוֹר לֹא תִתֵּן מִכְשָׁל וִירָאתָ מֵאֱלֹהִיךָ אֲנִי יְהוָה: לֹא תִלוֹט דְּלֹא שָׁמַע יִקְדָּם דְּלֹא חֲזִי לֹא תִשִּׁים תִּקְלָא וְתַדְחַל מֵאֲלֹהֶךְ אָנָּה יִי:

חמישי טו לֹא־תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפַּט לֹא־תִשָּׂא פְּגִידָל וְלֹא תִהַדֵּר פְּגִי גְדוֹל בְּצֹדֵק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ: לֹא־תַעֲשׂוּ עוֹל בְּמִשְׁפַּט לֹא־תִשָּׂא פְּגִידָל וְלֹא תִהַדֵּר פְּגִי גְדוֹל בְּצֹדֵק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ: לֹא תַעֲבִדוּן שְׂקָר בְּדִינָא לֹא תִסָּב אַפִּי מִסָּבָא וְלֹא תִהַדֵּר אַפִּי רַבָּא בְּקוּשְׁטָא תְּדִינִיה לְחֲבֵרְךָ: טז לֹא־תִלְךָ רִכִּיל בְּעַמִּיךָ לֹא תַעֲמֹד עַל־דָּם רַעַךְ אֲנִי יְהוָה: לֹא־תִלְךָ רִכִּיל בְּעַמִּיךָ לֹא תַעֲמֹד עַל־דָּם רַעַךְ אֲנִי יְהוָה: לֹא תִיכּוֹל קוֹרְצִין בַּעֲמֶךָ לֹא תִקּוֹם עַל דְּמָא דְחֲבֵרְךָ

אָנָּה יִי: יז לֹא־תִשָּׂא אֶת־אֹחִיךָ בְּלִבְכָךְ הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת־עַמִּיתְךָ וְלֹא־תִשָּׂא עָלָיו חָטָא: לֹא־תִשָּׂא אֶת־אֹחִיךָ בְּלִבְכָךְ הוֹכַח תּוֹכִיחַ אֶת־עַמִּיתְךָ וְלֹא־תִשָּׂא עָלָיו חָטָא: לֹא תִשְׁנִי יֵת אַחֲוֶךָ בְּלִבְךָ אוֹכְחָא תּוֹכַח יֵת חֲבֵרְךָ וְלֹא תִקְבַּל עַל דִּי לֵה חוֹבָא: יח לֹא־תִקָּם וְלֹא־תִטּוֹר אֶת־בְּנֵי עַמֶּךָ וְאֶהְיֶה לְרַעַךְ כְּמוֹךְ אֲנִי יְהוָה: לֹא־תִקָּם וְלֹא־תִטּוֹר אֶת־בְּנֵי עַמֶּךָ וְאֶהְיֶה לְרַעַךְ כְּמוֹךְ אֲנִי יְהוָה: לֹא תִקּוֹם וְלֹא תִטּוֹר אֶת־בְּנֵי עַמֶּךָ וְאֶהְיֶה לְרַעַךְ כְּמוֹךְ אֲנִי יְהוָה: יט אֶת־חֻקֹּתַי תִּשְׁמְרוּ בְּהִמְתָּךְ לֹא־תִרְבִּיעַ בְּלֵאִים שְׂדֶךְ לֹא־תִזְרַע בְּלֵאִים וּבְגֵר בְּלֵאִים שְׁעִטְמוּ לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ: אֶת־חֻקֹּתַי תִּשְׁמְרוּ בְּהִמְתָּךְ לֹא־תִרְבִּיעַ בְּלֵאִים שְׂדֶךְ לֹא־תִזְרַע בְּלֵאִים וּבְגֵר בְּלֵאִים שְׁעִטְמוּ לֹא יַעֲלֶה עָלֶיךָ: ית קִנְיִי תִשְׁרוּן בְּעִירְךָ לֹא תִרְבֵּב עֲרוּבִין חֻקְךָ לֹא תִזְרַע עֲרוּבִין וּלְבוּשׁ עֲרוּבִין שְׁעִטְמוּ לֹא יִסָּק עָלֶיךָ: כ' וְאִישׁ כִּי־יִשְׁכַּב אֶת־אִשְׁהּ שְׁכֵבְת־זֹרַע וְהוּא שְׁפָחָה נְחֻרְפַּת לְאִישׁ וְהִפְדָּה לֹא נִפְדָּתָה אוֹ חֲפָשָׁה לֹא נִתְּנָה בְּקֶרֶת תְּהִיָּה לֹא יוֹמְתוּ בִּי־לֹא חֲפָשָׁה: וְאִישׁ כִּי־יִשְׁכַּב אֶת־אִשְׁהּ שְׁכֵבְת־זֹרַע וְהוּא שְׁפָחָה נְחֻרְפַּת לְאִישׁ וְהִפְדָּה לֹא נִפְדָּתָה אוֹ חֲפָשָׁה לֹא נִתְּנָה בְּקֶרֶת תְּהִיָּה לֹא יוֹמְתוּ בִּי־לֹא חֲפָשָׁה: וּבְגֵר אָרִי יִשְׁכּוֹב עִם אֶתְמָא שְׁכֵבַת זֹרְעָא וְהִיא אֶתְמָא אַחֲדִיא לְגִבְרָא וְאֶתְפָּרָקָא לֹא אֶתְפָּרִיקַת בְּכִסְפָּא אוֹ חֲרוּתָא לֹא אֶתִּיחִיבַת לֵה בִּשְׁטַר בְּקֶרֶתָא תְּהִי לֹא יוֹמְתוּן אָרִי לֹא אֶתְחַרְתּוּ: כא וְהִבִּיא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֵיל אֲשָׁם: וְהִבִּיא אֶת־אֲשָׁמוֹ לַיהוָה אֶל־פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד אֵיל אֲשָׁם: וַיִּתֵּי יֵת אֲשָׁמָה קָדָם יִי לְתַרַע מִשְׁכַּן זִמְנָא דְּכַר לְאַשְׁמָא: כב וּכְפָר עָלָיו חֲבֵלֵן בְּאֵיל הָאֲשָׁם לְפָנֶי יְהוָה עַל־חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ מִחֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא: וּכְפָר עָלָיו חֲבֵלֵן בְּאֵיל הָאֲשָׁם לְפָנֶי יְהוָה עַל־חֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא וְנִסְלַח לוֹ מִחֲטָאתוֹ אֲשֶׁר חָטָא: כג וְכִי־תִבְּאוּ אֶל־הָאָרֶץ וְנִטְעַתֶם בְּלִיעֵץ מֵאֲכָל וְעִרְלַתֶם עֲרֻלְתּוֹ אֶת־פְּרִי שְׁלֹשׁ שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרִלִים לֹא יֵאָכַל: וְכִי־תִבְּאוּ אֶל־הָאָרֶץ וְנִטְעַתֶם בְּלִיעֵץ מֵאֲכָל וְעִרְלַתֶם עֲרֻלְתּוֹ אֶת־פְּרִי שְׁלֹשׁ שָׁנִים יִהְיֶה לָכֶם עֲרִלִים לֹא יֵאָכַל: וְאִי תַעֲזוֹן לְאַרְעָא

ית שמא דקודשי: וואס העלם יעלימו עם הארץ
אתענייהם מן האיש ההוא בתתו מורעו למלך
לכלתי המית אתו: ואם העלם יעלימו עם הארץ
אתענייהם מן האיש ההוא בתתו מורעו למלך לכלתי
המית אתו: ואם מכבש יכבשון עמא בית ישראל ית
ענייהו מן גברא ההוא בדיהב מורעה למלך בדיל דלא
לקטלא יתה: ה ושמתי אני אתפני באיש ההוא
ובמשפחתו והכרתי אתו ואת כל הזנים אחריו
לזנות אחרי המלך מקרב עמם: ושמתי אני אתפני
באיש ההוא ובמשפחתו והכרתי אתו ואת כל הזנים
אחריו לזנות אחרי המלך מקרב עמם: ואשוי אנא ית
רוגזי בגברא ההוא ובסדרוהי ואשיצי יתה וית כל דטען
בתרוהי למטעי פתר מלך מגו עמהו: והנפש אשר
תפנה אלהאבת ואלהידענים לזנות אחריהם ונתתי
אתפני בנפש ההוא והכרתי אתו מקרב עמו: והנפש
אשר תפנה אלהאבת ואלהידענים לזנות אחריהם ונתתי
אתפני בנפש ההוא והכרתי אתו מקרב עמו: ואנש די
יתפני פתר בדין ודכורו למטעי בתריהו ואתן ית רוגזי
באנשא ההיא ואשיצי יתה מגו עמה: והתקדשתם
והייתם קדשים כי אני יהוה אלהיכם: והתקדשתם
והייתם קדשים כי אני יהוה אלהיכם: ותתקדשון ותהון
קדישין ארי אנא יי אלמכון:

שביע ה ושמרתם אתחקתי ועשיתם אתם אני יהוה
מקדשכם: ושמרתם אתחקתי ועשיתם אתם אני יהוה
מקדשכם: ותשרון ית קימי ומעבדון יתהו אנא יי
מקדשכון: ט בראיש איש אשר יקלל אתאביו ואת
אמו מות יומת אביו ואמו קלל דמיו בו: בראיש איש
אשר יקלל אתאביו ואתאמו מות יומת אביו ואמו קלל
דמיו בו: ארי גבר גבר די ילוט ית אבויי ית אמה
יתקטלא יתקטל אבויי ואמה לט קטלא חיב: ואיש

שניהם דמיהם בם: ואיש אשר ישכב אתאשת אביו
ערות אביו גלה מותיומתו שניהם דמיהם בם: וגבר די
ישכוב עם אתת אבויי ערומא דאבויי גלי יתקטלא
יתקטלון תרויהון קטלא חיבין: י ואיש אשר ישכב
אתכלתו מות יומתו שניהם תכל עשו דמיהם בם:
ואיש אשר ישכב אתכלתו מות יומתו שניהם תכל עשו
דמיהם בם: וגבר די ישכוב ית כלתה יתקטלא יתקטלון
תרויהון תכלא עבדו קטלא חיבין: יג ואיש אשר ישכב
אתזכר משכבי אשה תועבה עשו שניהם מות יומתו
דמיהם בם: ואיש אשר ישכב אתזכר משכבי אשה
תועבה עשו שניהם מות יומתו דמיהם בם: וגבר די
ישכוב ית דכורא משכבי אתתא תועבתא עבדו תרויהון
יתקטלא יתקטלון קטלא חיבין: יד ואיש אשר יקח
אתאשה ואתאמה זמה הוא באש ישרפו אתו
ואתהו ולאיתהיה זמה בתוככם: ואיש אשר יקח
אתאשה ואתאמה זמה הוא באש ישרפו אתו ואתהו
ולאיתהיה זמה בתוככם: וגבר די יסב ית אתתא וית
אמה עצת חטאין היא בנורא יקדון יתה ויתתן ולא תהי
עצת חטאין בניכון: טו ואיש אשר יתן שכבתו
בבהמה מות יומת ואתהבהמה תהרגו: ואיש אשר
יתן שכבתו בבהמה מות יומת ואתהבהמה תהרגו: וגבר
די יתן שכבתה בעצירא יתקטלא יתקטל וית בעצירא
תקטלון: טז ואשה אשר תקרב אלכלבהמה לרבעה
אתה והרגת אתהאשה ואתהבהמה מות יומתו
דמיהם בם: ואשה אשר תקרב אלכלבהמה לרבעה
אתה והרגת אתהאשה ואתהבהמה מות יומתו דמיהם
בם: ואתתא די תקרב לכל בעצירא למשלט בה ויתקטול
ית אתתא וית בעצירא יתקטלא יתקטלון קטלא חיבין:
יז ואיש אשר יקח אתאחתו בתאביו אובתאמו
וראה אתערומה והיא תראה אתערומה חסד הוא

**בית חב"ד, בית הכנסת,
לעסק או למוסד החינוכי**

התוכן מתעדכן כל העת, בקטעים ולוונטיים
תוכן מרתק ומותאם לקהל היעד

הכרטיס החדש
חבצט מחיר
לאחר הודעת
35% הנחה
לשנה
ראשונה

JEM ישראל < did.li/JEM-tv > 03-3883554

**לחיות עם הרבי
- סביב השעון**

וידאו מהרבי ברצף
בכל שעות היממה

בית

עֲרִית אֶתְהָה גְּלִי חֹבֶבֶה יִקְבֹּל: יְהוֹאִישׁ אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב
 אֶת־אִשָּׁה דָּוָה וְגִלְהָ אֶת־עֲרוּתָהּ אֶת־מִקְרָהּ הָעֶרְהָ
 וְהוּא גִלְתָּה אֶת־מְקוֹר דְּמִיָּה וְנִכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם מִקֶּרֶב
 עִמָּם: וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב אֶת־אִשָּׁה דָּוָה וְגִלְהָ אֶת־עֲרוּתָהּ
 אֶת־מִקְרָהּ הָעֶרְהָ וְהוּא גִלְתָּה אֶת־מְקוֹר דְּמִיָּה וְנִכְרְתוּ
 שְׁנֵיהֶם מִקֶּרֶב עִמָּם: וְגִבֹּר דִּי יִשְׁכּוֹב יֵת אֶתְתָּא סוֹאֲכֵתָא
 וַיְגַלֵּי יֵת עֲרִיתָהּ יֵת קִלְנָה גְּלִי וְהִיא תְּגַלֵּי יֵת סוֹאֲכַת
 דְּמִקְרָא וְיִשְׁתִּיצוּן תַּרְוִיחֹן מְגוּ עֶמְהוֹן: יֵת וְעֲרוּת אֲחֻת
 אִמָּךְ וְאֲחֻת אֲבִיךָ לֹא תִגְלֶה כִּי אֶת־שְׂאֲרוֹ הָעֶרְהָ
 עִנָּם יִשְׂאוּ: וְעֲרוּת אֲחֻת אִמָּךְ וְאֲחֻת אֲבִיךָ לֹא תִגְלֶה
 כִּי אֶת־שְׂאֲרוֹ הָעֶרְהָ עִנָּם יִשְׂאוּ: וְעֲרִית אֶתְתָּא אִמָּךְ וְאֶתְתָּא
 אֲבִיךָ לֹא תִגְלֵי אֲרִי יֵת קְרִיבָה גְּלִי חֹבֶבֶה יִקְבֹּל: וְגִבֹּר
 כ־וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־דָּדוֹ עֲרוּת דָּדוֹ גִּלְתָּה חֲטָאָם
 יִשְׂאוּ עֲרִירִים יָמָתוֹ: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־דָּדוֹ עֲרוּת
 דָּדוֹ גִּלְתָּה חֲטָאָם יִשְׂאוּ עֲרִירִים יָמָתוֹ: וְגִבֹּר דִּי יִשְׁכּוֹב יֵת
 אֶתְתָּא אֶח אֲבִיחֵי עֲרִית אֶח אֲבִיחֵי גְּלִי חֹבֶבֶה יִקְבֹּל: בְּלֹא
 וְלֹד יָמָתוֹן: כֹּא וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־אִשְׁתּוֹ אֲחִיו גִּדְּהָ
 הוּא עֲרוּת אֲחִיו גִּלְתָּה עֲרִירִים יִהְיוּ: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח
 אֶת־אִשְׁתּוֹ אֲחִיו גִּדְּהָ הוּא עֲרוּת אֲחִיו גִּלְתָּה עֲרִירִים יִהְיוּ:
 וְגִבֹּר דִּי יִסֵּב יֵת אֶתְתָּא אֲחִיחֵי מִנְחָקָא הִיא עֲרִימָא וְאֲחִיחֵי
 גְּלִי בְּלֹא וְלֹד יֵהוֹן: כֹּא וְשִׁמְרָתָם אֶת־כָּל־חֻקְתֵּי וְאֶת־
 כָּל־מִשְׁפָּטֵי וְעֵשִׂיתָם אִתָּם וְלֹא־תִקְיֹא אֶתְכֶם הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר אֲנִי מְבִיא אֲתֶכֶם שָׁמָּה לְשֹׁכֵת בָּהּ: וְשִׁמְרָתָם
 אֶת־כָּל־חֻקְתֵּי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטֵי וְעֵשִׂיתָם אִתָּם וְלֹא־תִקְיֹא
 אֶתְכֶם הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מְבִיא אֲתֶכֶם שָׁמָּה לְשֹׁכֵת בָּהּ:
 וְתִשְׁרֹן יֵת כָּל קָמִי וְיֵת כָּל דִּינִי וְתַעֲבֹדוּן יִתְהוֹן וְלֹא
 תִּרְוֹן יִתְכֹּן אֲרַעָא דִּי אֲנִי מַעַל יִתְכֹּן תַּפֵּן לְמַתֵּב בָּהּ:
 כֹּא וְלֹא תִלְכוּ בְּחֻקַּת הַגּוֹי אֲשֶׁר־אֲנִי מוֹשִׁלְכֶם מִפְּנֵיכֶם כִּי
 אֶת־כָּל־אֱלֹה עֲשׂוּ וְאַקְעֶן בָּם: וְלֹא תִלְכוּ בְּחֻקַּת הַגּוֹי
 אֲשֶׁר־אֲנִי מוֹשִׁלְכֶם מִפְּנֵיכֶם כִּי אֶת־כָּל־אֱלֹה עֲשׂוּ וְאַקְעֶן בָּם:

מַפְסִיר כֹּה וְהַבְדִּילָתָם בֵּין־הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה לְטִמְאָה וּבֵין־
 הָעוֹף הַטֵּמֵא לְטָהוֹר וְלֹא־תִשְׁקֹצוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם
 בַּבְּהֵמָה וּבָעוֹף וּבְכָל־אֲשֶׁר תִּרְמַשׁ הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־
 הַבְדִּילָתִי לָכֶם לְטִמְאָה: וְהַבְדִּילָתָם בֵּין־הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה
 לְטִמְאָה וּבֵין־הָעוֹף הַטֵּמֵא לְטָהוֹר וְלֹא־תִשְׁקֹצוּ אֶת־
 נַפְשֹׁתֵיכֶם בַּבְּהֵמָה וּבָעוֹף וּבְכָל־אֲשֶׁר תִּרְמַשׁ הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־
 הַבְדִּילָתִי לָכֶם לְטִמְאָה: וְתַפְרֹשׁוּן בֵּין בְּעִירָא דְכִנָּא לְמִסְאָבָא
 וּבֵין עוֹפָא מְסָאָבָא לְדָכִי וְלֹא תִשְׁקֹצוּן יֵת נַפְשֹׁתֵיכֶם
 בְּבְעִירָא וּבְעוֹפָא וּבְכָל־דִּי תִרְחַשׁ אֲרַעָא דִּי אֶפְרַשִׁית לָכֹן
 לְסָאָבָא: כֹּא וְהִייתֶם לִי קְדוֹשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה
 וְאֲבָדֵל אֲתֶכֶם מִן־הָעַמִּים לְהוֹיֹת לִי: וְהִייתֶם לִי קְדוֹשִׁים
 כִּי קְדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה וְאֲבָדֵל אֲתֶכֶם מִן־הָעַמִּים לְהוֹיֹת לִי:
 וְתִהְיוּן קְדָמִי קְדוֹשִׁין אֲרִי קְדִישׁ אֲנִי: וְאֶפְרַשִׁית יִתְכֹּן
 מִן עֶמְמִיָּא לְמַהְיִי פִלְחִין קְדָמִי: כֹּא וְאִישׁ אוֹ־אִשָּׁה
 כִּי־יִהְיֶה בָהֶם אוֹב אוֹ יִדְעֵנִי מוֹת יוֹמָתוֹ בְּאֶבֶן יִרְגְּמוּ
 אֹתָם דְּמִיתָם בָּם: וְאִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בָהֶם אוֹב אוֹ
 יִדְעֵנִי מוֹת יוֹמָתוֹ בְּאֶבֶן יִרְגְּמוּ אֹתָם דְּמִיתָם בָּם: וְגִבֹּר אוֹ
 אֶתְתָּא אֲרִי יְהִי בְּהוֹן בְּדִין אוֹ דְּכוּר יִתְקַטֵּלָא יִתְקַטֵּלוּן
 בְּאֶבְנָא יִרְגְּמוּן יִתְהוֹן קְטֵלָא תִּכְבִּין: פ פ פ
 ס"ד פסוקים, ונג"ה סימן, מ"ו וה"ב סימן.

עֲרִית אֶתְהָה גְּלִי חֹבֶבֶה יִקְבֹּל: יְהוֹאִישׁ אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב
 אֶת־אִשָּׁה דָּוָה וְגִלְהָ אֶת־עֲרוּתָהּ אֶת־מִקְרָהּ הָעֶרְהָ
 וְהוּא גִלְתָּה אֶת־מְקוֹר דְּמִיָּה וְנִכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם מִקֶּרֶב
 עִמָּם: וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב אֶת־אִשָּׁה דָּוָה וְגִלְהָ אֶת־עֲרוּתָהּ
 אֶת־מִקְרָהּ הָעֶרְהָ וְהוּא גִלְתָּה אֶת־מְקוֹר דְּמִיָּה וְנִכְרְתוּ
 שְׁנֵיהֶם מִקֶּרֶב עִמָּם: וְגִבֹּר דִּי יִשְׁכּוֹב יֵת אֶתְתָּא סוֹאֲכֵתָא
 וַיְגַלֵּי יֵת עֲרִיתָהּ יֵת קִלְנָה גְּלִי וְהִיא תְּגַלֵּי יֵת סוֹאֲכַת
 דְּמִקְרָא וְיִשְׁתִּיצוּן תַּרְוִיחֹן מְגוּ עֶמְהוֹן: יֵת וְעֲרוּת אֲחֻת
 אִמָּךְ וְאֲחֻת אֲבִיךָ לֹא תִגְלֶה כִּי אֶת־שְׂאֲרוֹ הָעֶרְהָ
 עִנָּם יִשְׂאוּ: וְעֲרוּת אֲחֻת אִמָּךְ וְאֲחֻת אֲבִיךָ לֹא תִגְלֶה
 כִּי אֶת־שְׂאֲרוֹ הָעֶרְהָ עִנָּם יִשְׂאוּ: וְעֲרִית אֶתְתָּא אִמָּךְ וְאֶתְתָּא
 אֲבִיךָ לֹא תִגְלֵי אֲרִי יֵת קְרִיבָה גְּלִי חֹבֶבֶה יִקְבֹּל: וְגִבֹּר
 כ־וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־דָּדוֹ עֲרוּת דָּדוֹ גִּלְתָּה חֲטָאָם
 יִשְׂאוּ עֲרִירִים יָמָתוֹ: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־דָּדוֹ עֲרוּת
 דָּדוֹ גִּלְתָּה חֲטָאָם יִשְׂאוּ עֲרִירִים יָמָתוֹ: וְגִבֹּר דִּי יִשְׁכּוֹב יֵת
 אֶתְתָּא אֶח אֲבִיחֵי עֲרִית אֶח אֲבִיחֵי גְּלִי חֹבֶבֶה יִקְבֹּל: בְּלֹא
 וְלֹד יָמָתוֹן: כֹּא וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־אִשְׁתּוֹ אֲחִיו גִּדְּהָ
 הוּא עֲרוּת אֲחִיו גִּלְתָּה עֲרִירִים יִהְיוּ: וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח
 אֶת־אִשְׁתּוֹ אֲחִיו גִּדְּהָ הוּא עֲרוּת אֲחִיו גִּלְתָּה עֲרִירִים יִהְיוּ:
 וְגִבֹּר דִּי יִסֵּב יֵת אֶתְתָּא אֲחִיחֵי מִנְחָקָא הִיא עֲרִימָא וְאֲחִיחֵי
 גְּלִי בְּלֹא וְלֹד יֵהוֹן: כֹּא וְשִׁמְרָתָם אֶת־כָּל־חֻקְתֵּי וְאֶת־
 כָּל־מִשְׁפָּטֵי וְעֵשִׂיתָם אִתָּם וְלֹא־תִקְיֹא אֶתְכֶם הָאָרֶץ
 אֲשֶׁר אֲנִי מְבִיא אֲתֶכֶם שָׁמָּה לְשֹׁכֵת בָּהּ: וְשִׁמְרָתָם
 אֶת־כָּל־חֻקְתֵּי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטֵי וְעֵשִׂיתָם אִתָּם וְלֹא־תִקְיֹא
 אֶתְכֶם הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מְבִיא אֲתֶכֶם שָׁמָּה לְשֹׁכֵת בָּהּ:
 וְתִשְׁרֹן יֵת כָּל קָמִי וְיֵת כָּל דִּינִי וְתַעֲבֹדוּן יִתְהוֹן וְלֹא
 תִּרְוֹן יִתְכֹּן אֲרַעָא דִּי אֲנִי מַעַל יִתְכֹּן תַּפֵּן לְמַתֵּב בָּהּ:
 כֹּא וְלֹא תִלְכוּ בְּחֻקַּת הַגּוֹי אֲשֶׁר־אֲנִי מוֹשִׁלְכֶם מִפְּנֵיכֶם כִּי
 אֶת־כָּל־אֱלֹה עֲשׂוּ וְאַקְעֶן בָּם: וְלֹא תִלְכוּ בְּחֻקַּת הַגּוֹי
 אֲשֶׁר־אֲנִי מוֹשִׁלְכֶם מִפְּנֵיכֶם כִּי אֶת־כָּל־אֱלֹה עֲשׂוּ וְאַקְעֶן בָּם:

הַפְּטֵרָה לַפְּרִשְׁת אַחֲרֵי־מוֹת עִמּוֹס פֶּרֶק ט

ט וְהָלֹא כִבְיָ כְּשֵׁיִם אֲתֶם לִי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל נְאֻם־יְהוָה הֲלֹא אֶת־יִשְׂרָאֵל הֵעֲלִיתִי מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 וּפְלִשְׁתִּים מִכַּפְתּוֹר וְאַרְם מִקִּיר: הֲנִהָ עֵינִי אֲדַנֶּי יְהוָה בְּמַמְלָכָה חֲטָאָה וְהַשְׁמַדְתִּי אֹתָהּ
 מַעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה אֲפֹס כִּי לֹא הִשְׁמִיד אֲשִׁמִּיד אֶת־בֵּית יַעֲקֹב נְאֻם־יְהוָה: כ־כִּי־הִנֵּה אֲנֹכִי מַצִּיחַ

והנעוּתִי בְּכָל־הַגּוֹיִם אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר יִנּוּעַ בְּכַבְדָּהּ וְלֹא־יִפּוֹל צָרוֹר אֶרֶץ: • בַּחֲרֵב יָמוּתוּ
 כָּל חֲטָאֵי עַמִּי הָאֲמֹרִים לֹא־תִגָּשׁ וְתִקְדִּים בַּעֲדֵינוּ הָרָעָה: » בָּיֹום הַהוּא אָקִים אֶת־סֶפֶת דְּיוֹד
 הַנִּפְלֹת וְגִדְרֹתֵי אֶת־פְּרִצִּיהֶן וְהִרְסֹתֵי אֲלֹקִים וּבְנִיתֶיהָ בִּימֵי עוֹלָם: » לִמְעַן יִירָשׁוּ אֶת־שְׂאֲרֵית אֲדוֹם
 וְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־נִקְרָא שְׁמִי עֲלֵיהֶם נֹאֵם־יְהוָה עֲשֵׂה זֹאת: » הִנֵּה יָמִים בָּאִים נֹאֵם־יְהוָה וְנִגַּשׁ
 חוֹרֵשׁ בַּקָּצֵר וְדָרָד עֲנָבִים בְּמִשְׁךְ הַזֶּרַע וְהַטִּיפוּ הַהָרִים עֲסִים וְכָל־הַנִּבְעוֹת תִּתְמוּגְגֶנָה: » וְשִׁבְתִּי
 אֶת־שִׁבּוֹת עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְכָנוּ עָרִים נִשְׁמוֹת וַיֵּשְׁבוּ וְנִטְעוּ כְרָמִים וְשָׂתוּ אֶת־יַיִן וְעָשׂוּ נָגוֹת וְאָכְלוּ
 אֶת־פְּרִיהֶם: » וְנִטְעַתִּים עַל־אֲדָמָתָם וְלֹא יִנָּתְשׁוּ עוֹד מֵעַל אֲדָמָתָם אֲשֶׁר נָתַתִּי לָהֶם אָמַר יְהוָה
 אֱלֹהֵיךְ:

הַפְטָרָה לַפְּרָשַׁת קְדוּשִׁים בִּיחֻקָּאֵל פָּרָק כ

כ • וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר: ג בֶּן־אָדָם דִּבֶּר אֶת־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כֹּה אָמַר אֲדֹנָי
 יְהוָה הַלְדַּרְשׁ אֹתִי אַתָּם בָּאִים חִירְאֵנִי אִם־אֲדַרְשׁ לָכֵם נֹאֵם אֲדֹנָי יְהוָה: • הַתִּשְׁפָּט אַתָּם הַתִּשְׁפּוּט
 בֶּן־אָדָם אֶת־תּוֹעֵבֶת אֲבוֹתָם הוֹדִיעָם: • וְאָמַרְתָּ אֲלֵיהֶם כֹּה־אָמַר אֲדֹנָי יְהוָה בָּיוֹם בַּחֲרִי בְּיִשְׂרָאֵל
 וְאִשָּׁא יָדִי לְזָרַע בֵּית יַעֲקֹב וְאֹדַע לָהֶם בָּאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאִשָּׁא יָדִי לָהֶם לֵאמֹר אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:
 • בָּיוֹם הַהוּא נִשְׂאֹתִי יָדִי לָהֶם לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶל־אֶרֶץ אֲשֶׁר־תִּרְתִּי לָהֶם זִכַּת חֶלֶב וּדְבַשׁ
 צָבִי הִיא לְכָל־הָאֲרָצוֹת: • וְאָמַר אֲלֵהֶם אִישׁ שְׁקוּצִי עֵינָיו הִשְׁלִיכוּ וּבִגְלוּלֵי מִצְרַיִם אֶל־תִּטְמְאוּ אֲנִי
 יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: • וַיִּמְרוּ־בִי וְלֹא אָבוּ לִשְׁמַע אֵלַי אִישׁ אֶת־שְׁקוּצִי עֵינֵיהֶם לֹא הִשְׁלִיכוּ וְאֶת־גִּלּוּלֵי
 מִצְרַיִם לֹא עֻזּוּ וְאָמַר לִשְׁפֹךְ חַמְתִּי עֲלֵיהֶם לְכָלוֹת אֶפֶי בָהֶם בַּתּוֹךְ אֶרֶץ מִצְרַיִם: » וְאֶעֱשֶׂה לְמַעַן
 שְׁמִי לְכַלְתִּי הַחֵל לַעֲיִנֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־תִּמָּה בְּתוֹכָם אֲשֶׁר נוֹדַעְתִּי אֲלֵיהֶם לַעֲיִנֵיהֶם לְהוֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ
 מִצְרַיִם: • וְאֹצִיאֵם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וְאִבְאֵם אֶל־הַמִּדְבָּר: » וְאַתָּן לָהֶם אֶת־חֻקוֹתִי וְאֶת־מִשְׁפָּטֵי
 הַדֹּעֲתִי אוֹתָם אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אוֹתָם הָאָדָם וְחִי בָהֶם: » וְגַם אֶת־שִׁבְתוֹתַי נָתַתִּי לָהֶם לִהְיוֹת לְאוֹת
 בֵּינִי וּבֵינֵיהֶם לִדְעַת כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדָּשָׁם: • וַיִּמְרוּ־בִי בֵּית־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר בַּחֲקוֹתִי לֹא־הִלְכוּ
 וְאֶת־מִשְׁפָּטֵי מֹאֲסוֹ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אַתָּם הָאָדָם וְחִי בָהֶם וְאֶת־שִׁבְתוֹתִי חָלְלוּ מֵאֵד וְאָמַר לִשְׁפֹךְ
 חַמְתִּי עֲלֵיהֶם בַּמִּדְבָּר לְכָלוֹתָם: • וְאֶעֱשֶׂה לְמַעַן שְׁמִי לְכַלְתִּי הַחֵל לַעֲיִנֵי הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִים
 לַעֲיִנֵיהֶם: » וְגַם־אֲנִי נִשְׂאֹתִי יָדִי לָהֶם בַּמִּדְבָּר לְכַלְתִּי הַבֵּיא אוֹתָם אֶל־הָאֶרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי זִכַּת חֶלֶב
 וּדְבַשׁ צָבִי הִיא לְכָל־הָאֲרָצוֹת: » יֵעַן בְּמִשְׁפָּטֵי מֹאֲסוֹ וְאֶת־חֻקוֹתִי לֹא־הִלְכוּ בָהֶם וְאֶת־שִׁבְתוֹתִי
 חָלְלוּ כִּי אַחֲרֵי גִלּוּלֵיהֶם לָכֵם הִלֵּךְ: • וְתַחֲסֹם עֵינֵי עֲלֵיהֶם מִשַּׁחֲתָם וְלֹא־עֲשִׂיתִי אוֹתָם כֹּלָה בַּמִּדְבָּר:
 • וְאָמַר אֶל־בְּנֵיהֶם בַּמִּדְבָּר בַּחוּקֵי אֲבוֹתֵיכֶם אֶל־תֵּלְכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטֵיהֶם אֶל־תִּשְׁמְרוּ וּבִגְלוּלֵיהֶם
 אֶל־תִּטְמְאוּ: » אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בַּחֲקוֹתִי לָכוּ וְאֶת־מִשְׁפָּטֵי שְׁמִרוֹ וְעָשׂוּ אוֹתָם: • וְאֶת־שִׁבְתוֹתִי
 קִדְּשׁוּ וְהָיוּ לְאוֹת בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם לִדְעַת כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

זמני השבוע

תאריך	עלות השחר		זמן ציצית ותפילין	זריחת החמה	סוף זמן ק"ש	חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה	צאת הכוכבים
	120 ד' לפני הזריחה	72 ד' לפני הזריחה							
ו', י"א באייר	3.27	4.27	4.52	5.55	9.10	12.37	13.11	19.27.1	19.53
ש"ק, י"ב באייר	3.26	4.26	4.51	5.54	9.10	12.37	13.12	19.27.8	19.54
א', י"ג באייר	3.24	4.25	4.50	5.53	9.10	12.37	13.12	19.28.5	19.55
ב', י"ד באייר	3.23	4.24	4.49	5.53	9.09	12.37	13.12	19.29.2	19.56
ג', ט"ו באייר	3.21	4.23	4.48	5.52	9.09	12.37	13.12	19.29.9	19.56
ד', ט"ז באייר	3.20	4.22	4.47	5.51	9.09	12.37	13.12	19.30.6	19.57
ה', י"ז באייר	3.19	4.21	4.46	5.51	9.08	12.37	13.12	19.31.3	19.58
ו', י"ח באייר	3.18	4.20	4.46	5.50	9.08	12.37	13.12	19.32.0	19.59

הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים שעשויים להגיע למספר דקות

לוח ללימוד הרמב"ם י"א באייר ה'תשפ"ה – י"ח באייר ה'תשפ"ה

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	י"א באייר	הל' אישות פרק ב-ד.	הל' גזילה ואבידה.. בפרקים אלו. פרק א.	מ"ע ריג.
ש"ק	י"ב באייר	פרק ה-ז.	פרק ב.	מל"ת שנה.
א'	י"ג באייר	פרק ח-י.	פרק ג.	מל"ת שנה.
ב'	י"ד באייר	פרק יא-יג.	פרק ד.	מל"ת שנה.
ג'	ט"ו באייר	פרק יד-טז.	פרק ה.	מל"ת רסב.
ד'	ט"ז באייר	פרק יז-יט.	פרק ו.	מל"ת רסב.
ה'	י"ז באייר	פרק כ-כב.	פרק ז.	מ"ע ריב.
ו'	י"ח באייר	פרק כג-כה.	פרק ח.	מ"ע ריב.

זמני הדלקת הנרות

פרשת		ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש	הדה"נ	צה"ש
18:45	20:04	19:07	20:06	18:58	20:07	19:06	20:04	19:10	20:10
18:50	20:09	19:12	20:12	19:03	20:13	19:10	20:10	19:10	20:10

לזכות אנשי החסד הדגולים
הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש